สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

การประเมินหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ในด้านการบริหารจัดการและ นัยยะจากการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย

โดย
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)
สนับสนุนโดยสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

การประชุมชี้แจงการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
ปีงบประมาณ 2569
วันพุธที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2568 เวลา 08:30-16:30 น.

01

ที่มาและ
ความสำคัญ

02

วิธีการศึกษา

03

ผลการศึกษา

04

ข้อเสนอแนะ

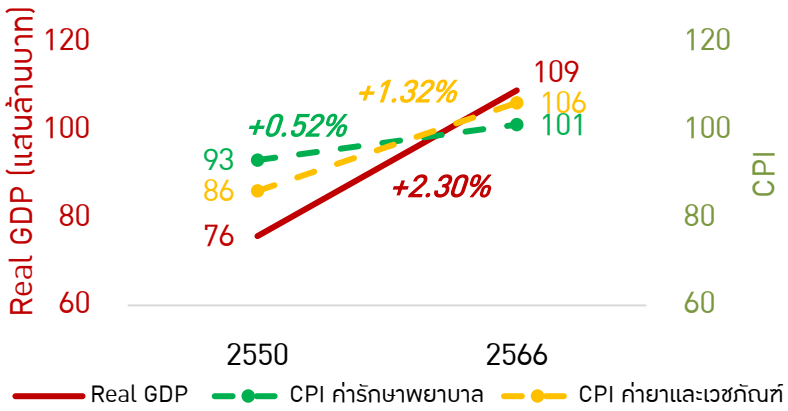
พัฒนาบัตรทองจากหลักประกันสุขภาพสู่การรับประกันคุณภาพ

ปัจจัยภายนอกและความท้าทายของงบประมาณกองทุนฯ

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

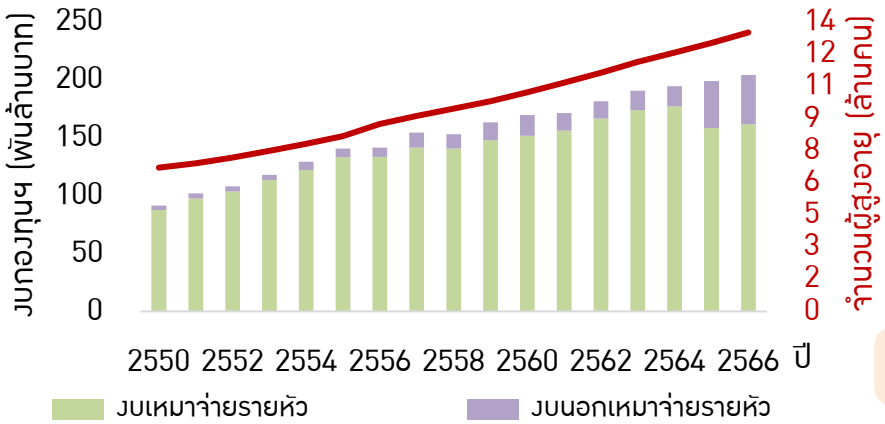
CAGR ของ Real GDP และ CPI ทางการแพทย์ (1)

งบกองทุนฯ (+5.15% ต่อปี) เติบโตเฉลี่ยสูงกว่า real GDP (+2.30% ต่อปี) จึงอาจกระทบต่อเสถียรภาพการคลังในระยะยาวโดยเฉพาะเมื่อรายได้รัฐโตไม่ทัน

งบกองทุนฯ เติบโตเฉลี่ยสูงกว่าอัตราเงินเฟ้อด้านค่ารักษาพยาบาล (+0.52% ต่อปี) และค่ายาและเวชภัณฑ์ (+1.32% ต่อปี)

จำนวนประชากรผู้สูงอายุไทยและงบกองทุนฯ (2)

ความชุกโรค NCDs มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุ

โรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ เช่น โควิด-19 ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ MERS และ Zika เป็นภัยคุกคามที่รัฐต้องเตรียมพร้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อควบคุมการระบาด

ผู้ป่วยโรคทางเดินหายใจ หัวใจ และหลอดเลือดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงที่ปริมาณความเข้มข้นของฝุ่น PM2.5 สูงขึ้น

เทคโนโลยีที่นำมาสู่ชุดสิทธิประโยชน์ใหม่ เช่น ยา PEP การล้างไต APD ทำให้ต้นทุนการรักษาสูงขึ้น

Telemedicine ช่วยลดภาระการเดินทางของผู้ป่วย ลดความแออัดในโรงพยาบาล และลดค่าใช้จ่ายในระยะยาว

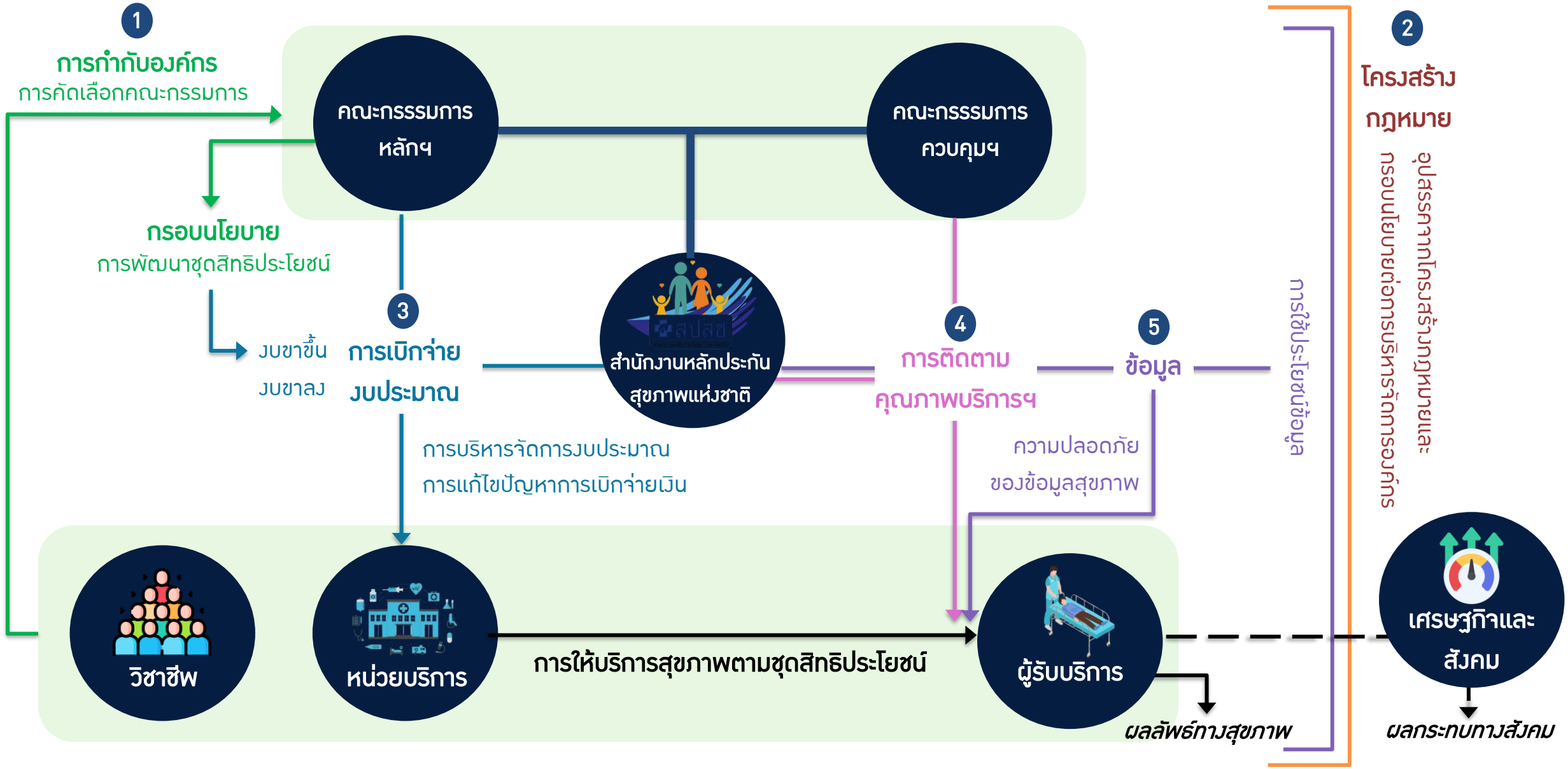
การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลอาจทำให้ทิศทางหรือลำดับความสำคัญของนโยบายสุขภาพเปลี่ยนไป ซึ่งกระทบต่อการจัดสรรงบกองทุนฯ ตัวอย่างเช่น

- รัฐบาลพลเอกประยุทธ์เน้นการเพิ่มชุดสิทธิประโยชน์เฉพาะกลุ่ม อาทิ บริการ LTC และผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง
- รัฐบาลนายเศรษฐา-นางสาวแพทองธารเน้นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนทั่วไปด้วยนโยบาย One-ID

งบกองทุนฯ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามจำนวนผู้สูงอายุ

ที่มา: (1) คณะผู้วิจัยคำนวณจากข้อมูลรายงานภาวะเศรษฐกิจ สภาพัฒน์ฯ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า และรายงานการสร้างหลักประกันสุขภาพแห่งชาติประจำปีงบประมาณ 2550-2566 (2) คณะผู้วิจัยคำนวณจากข้อมูลจำนวนประชากรสัญชาติไทยที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ณ เดือนธันวาคม กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (3) ความชุกโรคอ้างอิงจากกรมควบคุมโรค

กรอบแนวคิดกลไกการบริหารจัดการกองทุนฯ และ สปสช.

หมายเหตุ: คณะกรรมการหลักฯ หมายถึงคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และคณะกรรมการควบคุมฯ หมายถึงคณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข

ขอบเขตการดำเนินโครงการ

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินการบริหารจัดการของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติภายใต้นโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในระดับนโยบายและองค์กร
2. เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลลัพธ์ทางสุขภาพที่มาจากหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในลักษณะการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย
3. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

คำถามวิจัย

โครงสร้างกฎหมาย	การกำกับองค์กร	กลไกการบริหารจัดการองค์กร	ผลลัพธ์ทางสุขภาพที่สะท้อนคุณภาพบริการ	ผลตอบแทนที่มิใช่ผลลัพธ์	ข้อเสนอแนะ
การจัดการองค์กรมีอุปสรรคจากโครงสร้างกฎหมายอย่างไร	องค์ประกอบคณะกรรมการของ สปสช. ความรับผิดชอบ ผลประโยชน์ทับซ้อน ความโปร่งใส และ การมีส่วนร่วม	**การเบิกจ่าย** • กระบวนการบริหารจัดการงบประมาณและการใช้จ่ายขาขึ้น-ขาลงเป็นอย่างไร • กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของ สปสช. เป็นอย่างไร **คุณภาพ** • ช่องทางรับเรื่องร้องเรียนเหมาะสมและเป็นที่รู้จักหรือไม่ • จัดการเรื่องร้องเรียนอย่างเป็นระบบและรวดเร็วเพียงใด • ป้องกันปัญหาเดิมไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำได้มากน้อยเพียงใด **ข้อมูล** • สปสช.มีระบบคุ้มครองความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของข้อมูลสุขภาพมากน้อยเพียงใด • สปสช.มีนโยบายใช้ประโยชน์ข้อมูลมากน้อยเพียงใด	การบริหารจัดการของการให้สิทธิประโยชน์ใหม่เป็นอย่างไร ผลลัพธ์ด้านสุขภาพเดิมต่างจากผลลัพธ์ที่เกิดจากชุดสิทธิประโยชน์ใหม่อย่างไร	เงินลงทุนจากภาครัฐในกองทุนหลักประกันสุขภาพก่อให้เกิดผลกระทบทางสังคมและความคุ้มค่ามากน้อยเพียงใด	แนวทางการบริหารจัดการจะเป็นประโยชน์ต่อ สปสช.

เครื่องมือ

การเก็บข้อมูล	การวิเคราะห์/สังเคราะห์	กระบวนการประเมิน
• Document/Desk research • Questionnaires • In-depth interview • ฐานข้อมูล สปสช. สธ. และ HWS	• Content analysis • Exploratory Data Analysis • Best practice • Social Return on investment (SROI)	• กำหนด interventions และ key stakeholders • กำหนด mapping outcome • Assessment rubrics/ คำนวณ SROI

วิธีการศึกษา

02

ที่มาและความสำคัญ

01

ผลการศึกษา

03

ข้อเสนอแนะ

04

ทฤษฎีตัวการ-ตัวแทนและหลักความรับผิดชอบต่ออำนาจหน้าที่

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

ตัวแทนควรมีหลักความรับผิดชอบต่ออำนาจหน้าที่อย่างไร

การมอบหมายงาน

- มอบหมายให้จัดการกองทุนและบริการสุขภาพ
- การตรวจสอบ

ตัวการ

ผู้มีส่วนได้เสียหลัก

แรงจูงใจส่วนตน

ระบบสุขภาพที่ดี

ตัวการกำกับได้ยาก

ตัวแทนมีข้อมูลมากกว่า

ตัวแทน

ตัวแทนในการบริหารกองทุนฯ

แรงจูงใจส่วนตน

- ดำเนินตามนโยบายรัฐ
- สร้างชื่อเสียง?

การปฏิบัติงาน

- ดำเนินการและส่งมอบผลลัพธ์
- เอื้อประโยชน์/การละเลยการปฏิบัติหน้าที่?

แนวคิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการใช้จ่ายงบประมาณ

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

ประสิทธิภาพ ความสามารถในการบริหารจัดการและดำเนินงานโดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผ่านกระบวนการที่**รวดเร็ว** (ไม่ล่าช้า) **ถูกต้อง** (ไม่เกิดข้อผิดพลาด) และ**โปร่งใส**

กระบวนการจัดทำข้อเสนองบกองทุนฯ และการใช้จ่ายงบประมาณ

ที่มาและกระบวนการ | **ขั้นตอนในการนำเสนองบ** | **งบรายจ่ายขาขึ้น** | **งบรายจ่ายขาลง** | **การเบิกจ่าย** | **การตรวจสอบ** | **การควบคุม**

เสนอขอกองทุน

คณะกรรมการหลักฯ

พิจารณากลั่นกรอง

ได้รับงบรายจ่าย

คณะกรรมการควบคุมฯ

สปสช.

ทบทวนและจัดทำร่าง

การเบิกจ่าย

สปสช.

- ที่มาและกระบวนการให้ได้มาซึ่งงบประมาณโปร่งใสหรือไม่
- การเปิดเผยข้อมูลงบประมาณขาขึ้นมีรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจนถึงขั้นเสนอต่อ ครม.

- ขั้นตอนในการนำเสนองบประมาณยุ่งยากซับซ้อนหรือไม่
- ขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนจะทำให้การนำเสนอฯ เป็นไปอย่างรวดเร็วและลดโอกาสเกิดข้อผิดพลาด

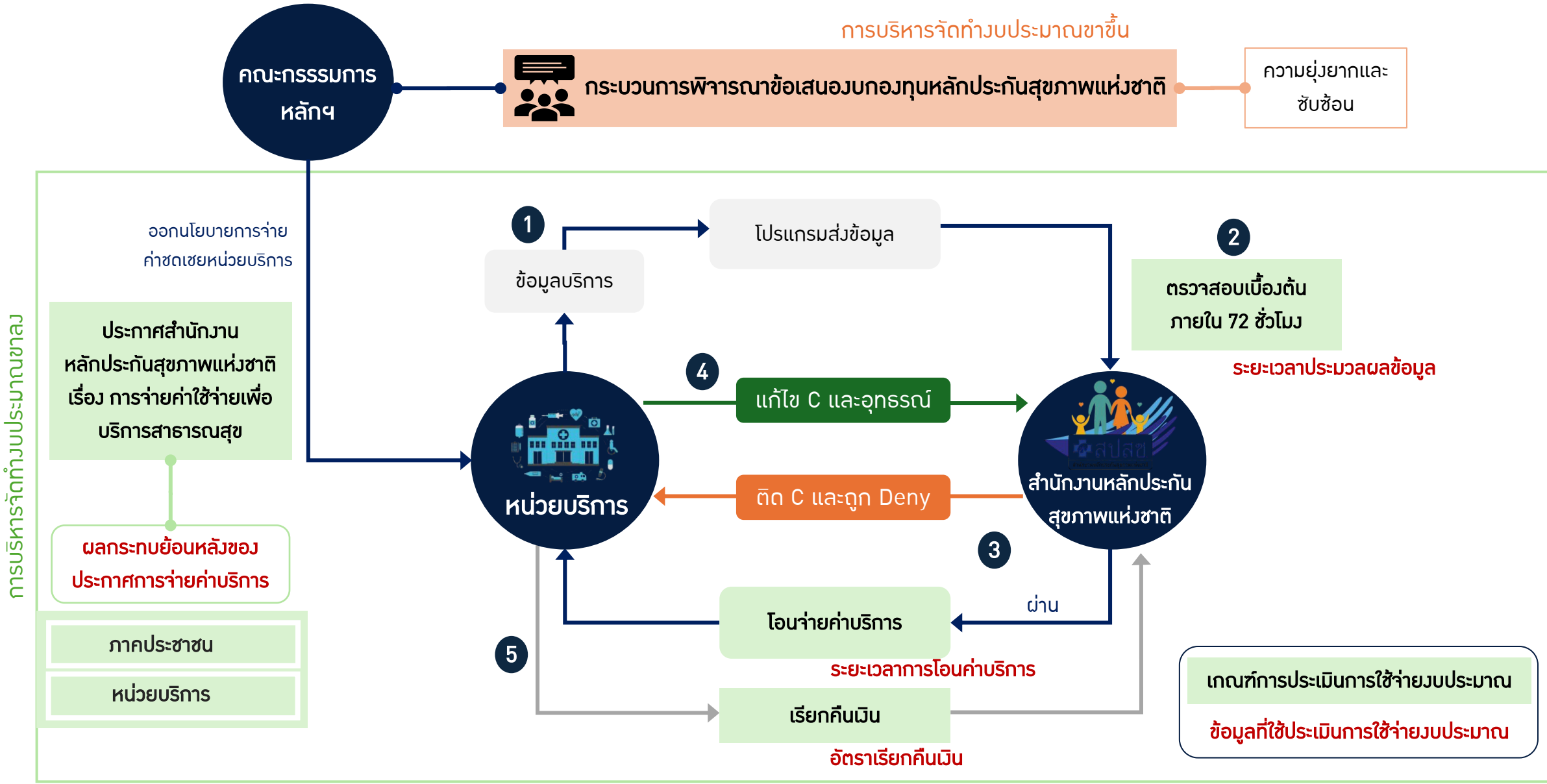
ความรวดเร็วและความซับซ้อนของการเบิกจ่าย

การตรวจสอบความผิดพลาด (audit)

การควบคุมงบประมาณให้เป็นไปตามแนวทางที่วางไว้

- แนวทางที่วางไว้ (เกณฑ์การจัดสรรงบขาลง) สอดคล้องกับแนวทางที่วางไว้ในงบขาขึ้นหรือไม่
- หากแนวทางที่ สปสช.ใช้ในการจัดสรรงบขาขึ้นสอดคล้องกับงบขาลงแล้ว ขั้นตอนการจัดทำและบริหารงบขาลงจะรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยสามารถลดขั้นตอนเกณฑ์การจัดทำและการคำนวณที่ไม่สอดคล้องกันได้

กรอบการประเมินการบริหารจัดการและการใช้จ่ายงบประมาณกองทุนฯ

ตัวอย่างเกณฑ์การประเมินการบริหารจัดการองค์กรของ สปสช.

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

หลักการประเมิน

ตัวอย่าง Scoring Rubric ด้านการกำกับองค์กร

คณะกรรมการหลักฯ มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนการพิจารณาเพิ่มชุดสิทธิประโยชน์

ความพร้อมด้านการบริหารจัดการ	
สูงที่สุด	มีกฎหมายที่ชัดเจน และเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
สูง	มีกฎหมายที่ชัดเจน แต่เผยแพร่ข้อมูลยังไม่ทั่วถึง
ต่ำ	มีกฎหมายแต่ไม่ชัดเจน
ต่ำที่สุด	ไม่มีกฎหมาย

ประเด็นการประเมิน

โครงสร้างกฎหมาย

- การบริหารจัดการองค์กร
- การบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพฯ
- การบริหารจัดการและอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของคณะกรรมการฯ และอนุกรรมการฯ ชุดต่าง ๆ

การกำกับองค์กร

- ระบบตรวจสอบการทำงาน (Accountability)
- ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)
- ความโปร่งใส (Transparency)
- การมีส่วนร่วม (Public Participation)
- องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ

กลไกอภิบาลและระบบบริหารจัดการองค์กร

การเบิกจ่าย

- การบริหารจัดทำงบประมาณขาขึ้น
- การบริหารจัดทำงบประมาณขาลง
- การจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพ

คุณภาพ

- การรับเรื่องร้องเรียนจากผู้รับบริการ
- การจัดการเรื่องร้องเรียน
- กลไกการติดตามบริการสาธารณสุขและการใช้บัตรทอง

ข้อมูล

- การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- นโยบายการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อประโยชน์สาธารณะ

หมายเหตุ: รายละเอียด Scoring Rubric ในแต่ละประเด็นการประเมินแสดงดังภาคผนวก

กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติก่อให้เกิดผลลัพธ์และผลกระทบจากการพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

1 การให้บริการสุขภาพ
ภายใต้การเปลี่ยนแปลงชุดสิทธิประโยชน์

2 ผลลัพธ์ทางสุขภาพ

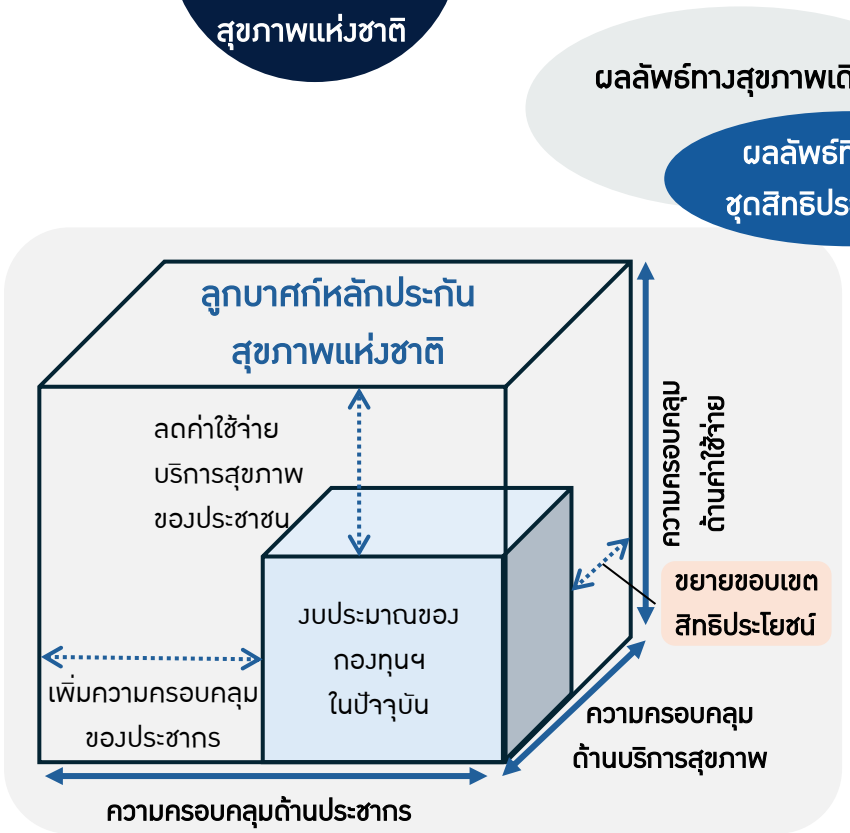
3 ผลกระทบทางสังคม
และความคุ้มค่าของเงินลงทุนในกองทุนฯ

Health system performance assessment (WHO)

- Effectiveness
- Efficiency
- User experience
- Access
- Equity

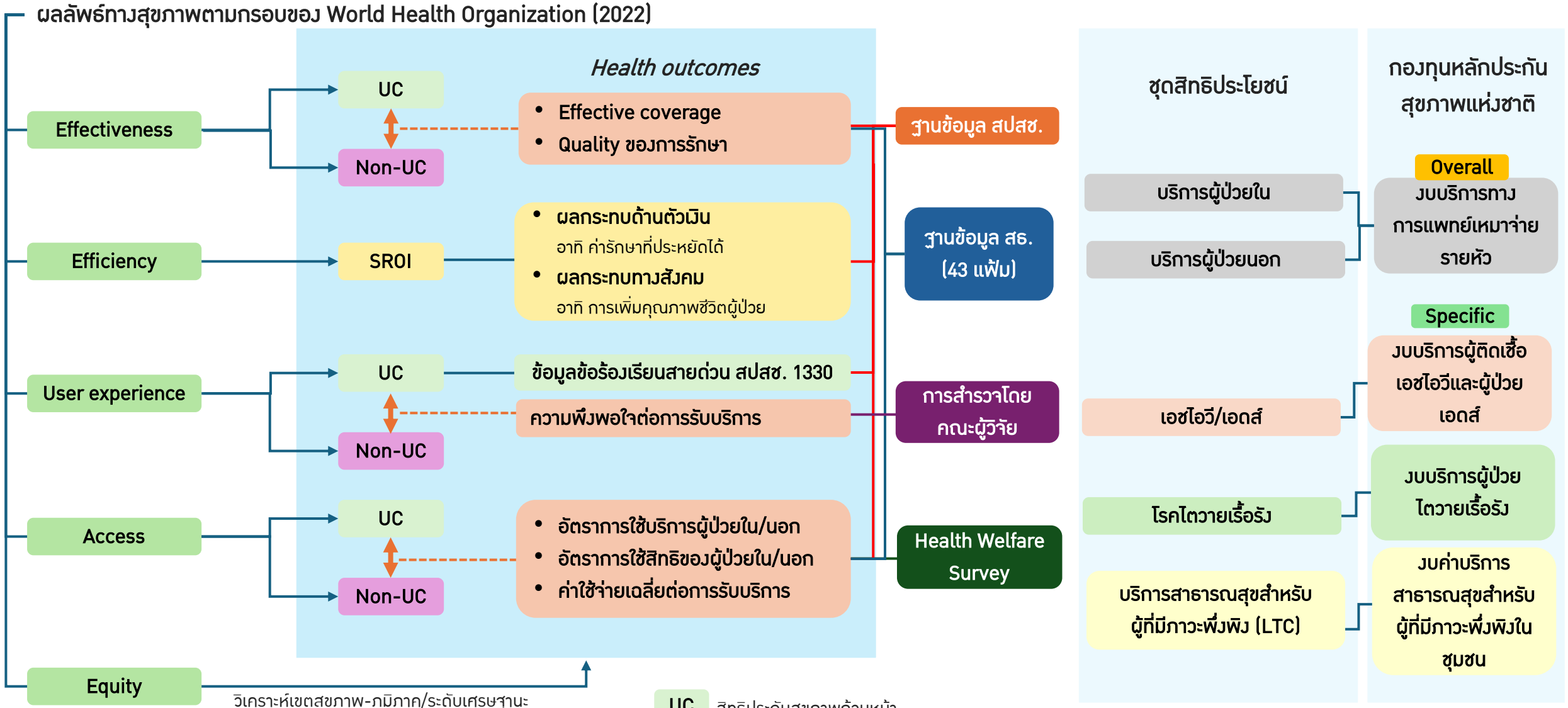
ที่มา: World Health Organization (2022)

ผลตอบแทนของกองทุน (SROI)

$$= \frac{\text{มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์รวม}}{\text{มูลค่าปัจจุบันของต้นทุนรวม}}$$

- Costs
- Impacts: Social benefits
  - Stakeholders
  - Outcome indicators
  - Financial proxies

การวิเคราะห์ผลลัพธ์และผลกระทบจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

UC สิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า

Non-UC สิทธิประกันสังคมและสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ

SROI ผลตอบแทนของกองทุน

การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ

ที่มา: คณะผู้วิจัยดัดแปลงจาก World Health Organization (2022)

หมายเหตุ: ส่วนบริการผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในไม่ได้วิเคราะห์ในมิติ Effectiveness และ Efficiency เนื่องจากมีบริการที่หลากหลาย ทำให้วัดผลลัพธ์ของการรักษาที่เฉพาะเจาะจงได้ยาก

ที่มาและ
ความสำคัญ

01

วิธีการศึกษา

02

ผลการศึกษา

03

ข้อเสนอแนะ

04

ผลการศึกษา (การประเมิน) แบ่งเป็น 6 ส่วน

การบริหารจัดการองค์กรของ สปสช. และกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

01	02	03	04	05	06
การกำกับองค์กร	โครงสร้างกฎหมาย	การบริหารจัดการและการใช้จ่ายงบประมาณ	การติดตามคุณภาพบริการสาธารณสุข	ระบบสารสนเทศและการจัดการข้อมูล	ผลลัพธ์ทางสุขภาพและผลกระทบที่มิใช่ผลลัพธ์

01

ผลการประเมิน

การกำกับองค์กร

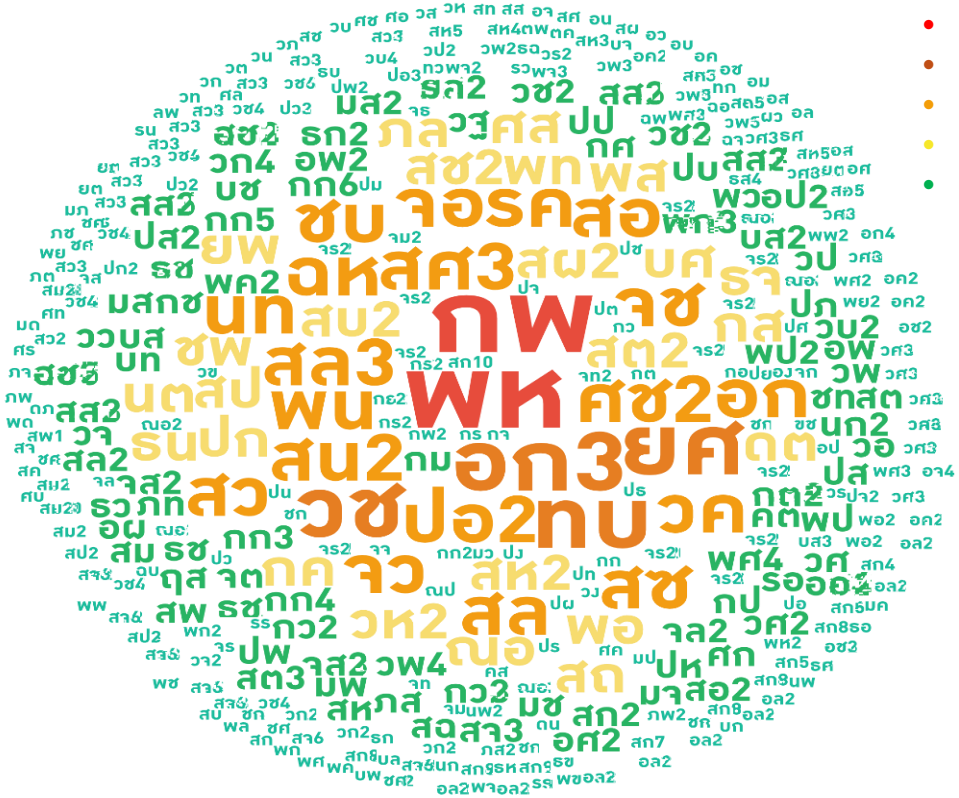

กรรมการดำรงตำแหน่งหลายวาระและต่อเนื่อง (I)

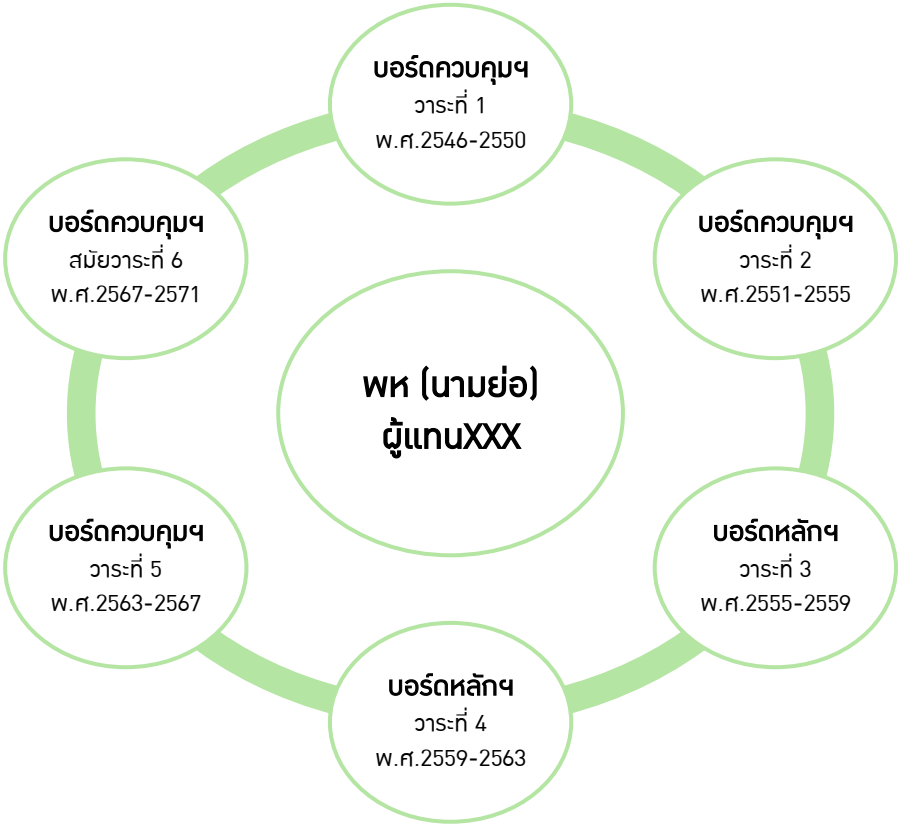
(1) กรรมการดำรงตำแหน่งหลายวาระและต่อเนื่อง วาระที่ 1-6

ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการหลักฯ และกรรมการควบคุมฯ วาระที่ 1-6

- มีชื่อปรากฏ 6 ครั้ง ใน 6 วาระ
- มีชื่อปรากฏ 5 ครั้ง ใน 6 วาระ
- มีชื่อปรากฏ 4 ครั้ง ใน 6 วาระ
- มีชื่อปรากฏ 3 ครั้ง ใน 6 วาระ
- มีชื่อปรากฏ 2 ครั้ง ใน 6 วาระ

กรณีตัวอย่างกรรมการดำรงตำแหน่งหลายวาระและต่อเนื่อง

ที่มา: คณะผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการหลักฯ และคณะกรรมการควบคุมฯ และรายงานการสร้างระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

- เมื่อกรรมการหลักฯ ดำรงตำแหน่งติดต่อกัน 2 วาระแล้ว กรรมการบางส่วนมักได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการควบคุมฯ ต่อเนื่อง ในทำนองเดียวกัน กรรมการควบคุมฯ ดำรงตำแหน่งติดต่อกัน 2 วาระแล้ว มักได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการหลักฯ ต่อเนื่อง
- ลักษณะการดำรงตำแหน่งดังกล่าวอาจขัดต่อเจตนารมณ์ พ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มาตรา 15 (เพื่อป้องกันการผูกขาดการเป็นกรรมการ)

กรรมการดำรงตำแหน่งหลายวาระและต่อเนื่อง (II)

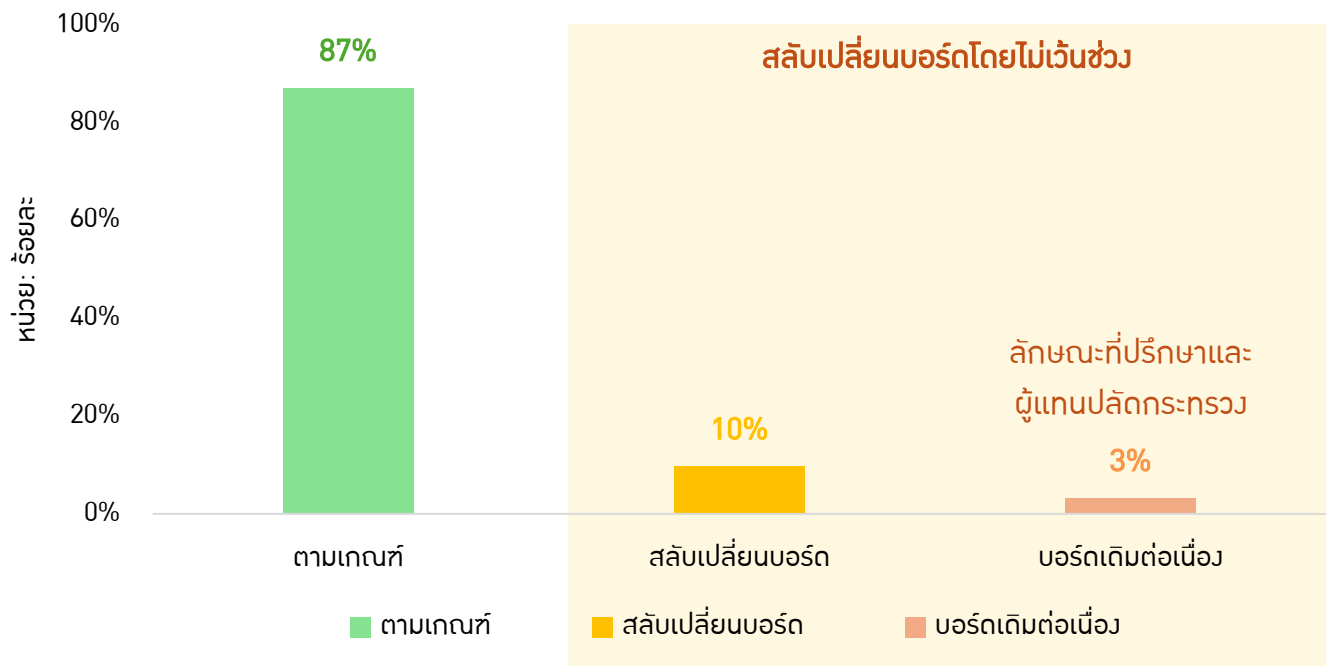
(2) กรณีตัวอย่างไม่ผิดหลักเกณฑ์ แต่ไม่ถูกหลักการ (กรรมการ วาระที่ 1-6)

ไม่ผิดหลักเกณฑ์ แต่ไม่ถูกหลักการ เป็นไปตามกฎหมาย แต่ขัดต่อเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

มาตรา 14 การถ่วงดุลอำนาจกันระหว่างสองคณะ
มาตรา 15 เพื่อป้องกันการผูกขาดการเป็นกรรมการ

หลักการสำคัญ

1. ผู้ดำเนินนโยบายไม่ควรเข้ามาเป็นผู้ตรวจสอบ
2. ไม่จำกัดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียรายใหม่

ที่มา: คณะผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการหลักฯ และคณะกรรมการควบคุมฯ และรายงานการสร้างระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
หมายเหตุ: ร้อยละคำนวณจากจำนวนกรรมการที่ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการหลักฯ และคณะกรรมการควบคุมฯ พิจารณาตั้งแต่สมัยวาระที่ 1-6

- แม้กรรมการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87) ปฏิบัติตามเกณฑ์ แต่กรรมการบางส่วน (ร้อยละ 13) ดำรงตำแหน่งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ เช่น สลับเปลี่ยนตำแหน่งระหว่างคณะกรรมการโดยไม่เว้นช่วง (ร้อยละ 10) และดำรงตำแหน่งเกิน 2 วาระ (ร้อยละ 3) ซึ่งมักอยู่ในรูปแบบที่ปรึกษาหรือผู้แทนหน่วยงานรัฐ
- ลักษณะการดำรงตำแหน่งดังกล่าวบั่นทอนความโปร่งใสและกลไกตรวจสอบถ่วงดุล (check and balance) และจำกัดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียรายใหม่

กรรมการหลักฯ ดำรงตำแหน่งอนุกรรมการมากกว่า 3 คณะ

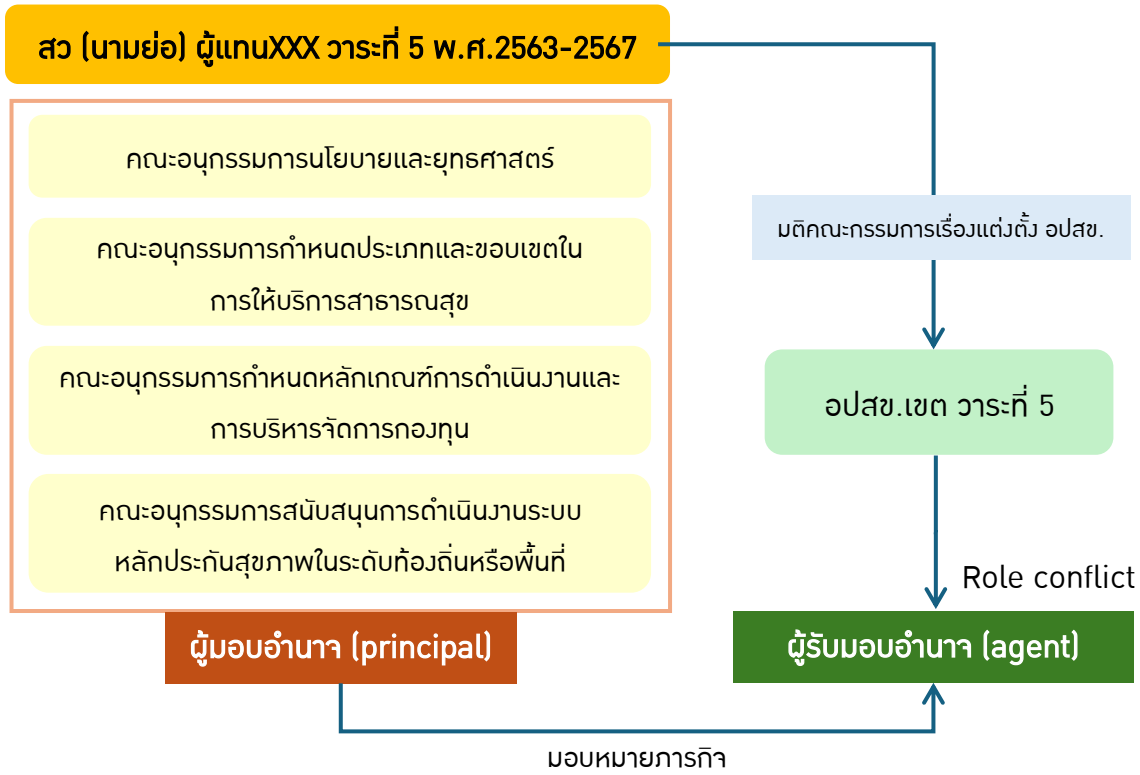
กรรมการหลักฯ เป็นอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการหลักฯ มากกว่า 3 คณะ (พิจารณาวาระที่ 4-6)

รายชื่อผู้ดำรงตำแหน่งอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการหลักฯ วาระที่ 4-6 (นามย่อ)

- มีชื่อปรากฏ 11 ครั้ง ใน 3 วาระ
- มีชื่อปรากฏ 10 ครั้ง ใน 3 วาระ
- มีชื่อปรากฏ 9 ครั้ง ใน 3 วาระ
- มีชื่อปรากฏ 8 ครั้ง ใน 3 วาระ
- มีชื่อปรากฏ 7 ครั้ง ใน 3 วาระ

กรณีตัวอย่างกรรมการหลักฯ ร่วมเป็นอนุกรรมการมากกว่า 3 คณะในวาระที่ 5

ที่มา: คณะผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหลักฯ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

หมายเหตุ: เนื่องด้วยข้อจำกัดของข้อมูล (ส่วนใหญ่ระบุเป็นตำแหน่ง) คณะผู้วิจัยจึงไม่สามารถเข้าถึงรายชื่ออนุกรรมการ วาระที่ 1-3 ได้ (และวาระที่ 4 บางส่วน)

- หลักเกณฑ์ของอนุกรรมการในวาระที่ 4-6 คือกรรมการหลักฯ เป็นประธานได้ไม่เกิน 1 คณะ และเป็นอนุกรรมการได้ไม่เกิน 3 คณะ
- กรรมการหลักฯ บางส่วนเป็นอนุกรรมการฯ มากกว่า 3 คณะในวาระเดียวกัน (รวมอนุกรรมการระดับเขตพื้นที่)
- การส่งผู้แทนคณะกรรมการระดับชาติเข้าร่วมคณะกรรมการระดับพื้นที่ อาจสะท้อนบทบาทที่ซ้อนระหว่างผู้มอบอำนาจและผู้รับอำนาจที่เป็นบุคคลเดียวกัน

ผลการประเมินการกำกับองค์กร (I)

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

ข้อค้นพบสำคัญ

องค์ประกอบของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ

ต่ำที่สุด | ต่ำ | สูง | สูงที่สุด

- <u>สมาชิกในกรรมการหลักฯ ดำรงตำแหน่งหลายวาระและต่อเนื่อง</u>
- <u>กรรมการหลักฯ บางส่วนเป็นอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการหลักฯ มากกว่า 3 คณะในวาระเดียวกัน</u>

ระบบตรวจสอบการทำงาน (Accountability)

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ในการเพิ่มชุดสิทธิประโยชน์

ต่ำที่สุด | ต่ำ | สูง | สูงที่สุด

- <u>ผู้แทนในอนุกรรมการสำคัญทั้งสองชุดเป็นกรรมการหลักฯ มากกว่าครึ่ง สะท้อนความเชื่อมโยงระดับสูงระหว่างตัวการและตัวแทน</u>
- <u>บทบาททับซ้อน</u>ของกรรมการอาจบั่นทอนความเป็นอิสระในการพิจารณาชุดสิทธิประโยชน์

กรรมการและอนุกรรมการกลั่นกรองพิจารณา UCBP จากหลักฐานเชิงประจักษ์

ต่ำที่สุด | ต่ำ | สูง | สูงที่สุด

- กระบวนการพิจารณาขาดความชัดเจนด้านที่มาของงานวิจัยและหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ประชาชนเข้าถึงได้
- แม้ สปสช.จะนำเสนอข้อมูลที่ผ่านการกลั่นกรองโดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว แต่ยังมีข้อจำกัดด้านความโปร่งใสและความทันสมัยของข้อมูล

สปสช.ประเมินประสิทธิภาพหรือผลสัมฤทธิ์ชุดสิทธิประโยชน์

ต่ำที่สุด | ต่ำ | สูง | สูงที่สุด

- สปสช.ประเมินประสิทธิภาพชุดสิทธิประโยชน์โดยยึดตามกรอบเป้าหมาย งบประมาณ และผลงานการบริการในระดับหมวดบริการมากกว่าการประเมินผลสัมฤทธิ์ของชุดสิทธิประโยชน์รายรายการที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี
- ข้อมูลสาธารณะสำหรับการประเมินผลชุดสิทธิประโยชน์ยังมีจำกัด ไม่เพียงพอต่อการวิเคราะห์เชิงลึก

ข้อเสนอจากเครือข่ายภาคประชาชนไปประกอบการดำเนินงาน

ต่ำที่สุด | ต่ำ | สูง | สูงที่สุด

สปสช.พิจารณาและนำข้อเสนอจากเครือข่ายภาคประชาชนไปประกอบการดำเนินงานมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับผู้เสนอชุดสิทธิประโยชน์กลุ่มอื่น ๆ

ผลการประเมินการกำกับองค์กร (II)

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

กฎระเบียบกำหนดมาตรฐานจริยธรรม และการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และมีระบบประเมินผลการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ปัจจัยที่เอื้อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (ไม่เปิดเผยข้อมูล ขาดระบบงดเว้นลงมติ แต่งตั้งแบบเฉพาะกลุ่ม ขาดระบบประเมินจริยธรรมและประเมินความเสี่ยง)

ต่ำที่สุด | ต่ำ | สูง | สูงที่สุด

ข้อค้นพบสำคัญ

- สปสช.มีกฎระเบียบและแนวทางปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในองค์กร
- สปสช.ประเมินผลการปฏิบัติฯ อย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ อาทิ มีช่องทางร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ และวิเคราะห์ข้อร้องเรียนดังกล่าวต่อไป

ต่ำที่สุด | ต่ำ | สูง | สูงที่สุด

- แม้ สปสช.มีแนวทางงดเว้นการลงมติในบางกรณี เช่น การพิจารณา UCBP แต่ยัง**ขาดความชัดเจนในทางปฏิบัติ โดยไม่มีแนวทางปฏิบัติที่เปิดเผยต่อสาธารณะ**
- **สปสช.ขาดการประเมินความเสี่ยงด้านจริยธรรมในระดับผู้กำหนดนโยบาย (คณะกรรมการและอนุกรรมการชุดต่าง ๆ) และยังไม่เปิดเผยผลการประเมินอย่างชัดเจนต่อสาธารณะ**

ความโปร่งใส (Transparency)

สปสช.เปิดเผยข้อมูลต่อประชาชนเป็นไปตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การเผยแพร่ข้อมูลของ สปสช.มีลักษณะที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงมากน้อยเพียงใด

ต่ำที่สุด | ต่ำ | สูง | สูงที่สุด

สปสช.เปิดเผยข้อมูลครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ยกเว้นเอกสารบางรายการ เช่น รายงานการพิจารณาของคณะกรรมการควบคุมฯ อนุกรรมการ หรือคณะทำงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเอกสารข้อเสนองบประมาณ

ต่ำที่สุด | ต่ำ | สูง | สูงที่สุด

- สปสช.เปิดเผยข้อมูลครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด แต่มีอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลบางรายการ เช่น ที่มาของข้อเสนองบประมาณขาขึ้นและหลักเกณฑ์การจัดสรรงบขาลง
- ข้อมูลบางรายการถูกจัดหมวดผิด เช่น เอกสารจัดซื้อจัดจ้าง

ผลการประเมินการกำกับองค์กร (III)

การมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย (public participation)

	ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
คณะกรรมการและอนุกรรมการต่าง ๆ มีตัวแทนจากหลากหลายกลุ่ม			✓	
สปสช.มีกลไกให้ภาคประชาชนหรือผู้รับบริการได้นำเสนอข้อเสนอแนะ				✓

ข้อค้นพบสำคัญ

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในคณะอนุกรรมการ 3 คณะหลัก พบว่าอนุกรรมการมีตัวแทนจากภาครัฐ ภาควิชาการหรือวิชาชีพ ผู้ให้บริการ และภาคประชาชนหรือผู้รับบริการ แต่สัดส่วนภาคประชาชนยังคงน้อยเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ

- สปสช.เปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นสำหรับประชาชนหลากหลายช่องทาง และจัดประชุมกลุ่มเฉพาะ เช่น คนพิการ ผู้ป่วย ผู้สูงอายุ พระสงฆ์ ทหารเกณฑ์ กลุ่มชาติพันธุ์ ผู้ให้บริการ
- สปสช.รายงานผลดำเนินการตามข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นทั่วไปจากผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ประจำทุกปี

02

ผลการประเมิน

โครงสร้างกฎหมาย

กฎหมายส่วนใหญ่ไม่ขัดแย้งหรือซ้ำซ้อนกัน แต่ยังขาดความชัดเจนและประสิทธิภาพในการบังคับใช้ โดยเฉพาะด้านคณะกรรมการฯ

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

ด้านการบริหารจัดการองค์กร

	ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
ความขัดแย้ง-ซ้ำซ้อนฯ				✚
วัตถุประสงค์ฯ				✚
การบังคับใช้ฯ			✚	

ด้านการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

	ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
ความขัดแย้ง-ซ้ำซ้อนฯ				✚
วัตถุประสงค์ฯ			✚	
การบังคับใช้ฯ			✚	

ด้านการบริหารจัดการและอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของคณะกรรมการฯ และอนุกรรมการฯ ชุดต่าง ๆ

	ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
ความขัดแย้ง-ซ้ำซ้อนฯ				✚
วัตถุประสงค์ฯ		✚		
การบังคับใช้ฯ			✚	

ข้อค้นพบสำคัญ

- ไม่พบความขัดแย้งหรือซ้ำซ้อนของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- กฎหมายชัดเจนและสอดคล้องกับภารกิจและการดำเนินงานของ สปสช. กรณีที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล จะออกกฎหมายหรือประกาศเพื่อรองรับก่อนดำเนินการ
- พบอุปสรรคในการนำกฎหมายไปปฏิบัติ เนื่องจากหน่วยบริการและประชาชนเข้าใจ (ตีความ) กฎหมายต่างกัน

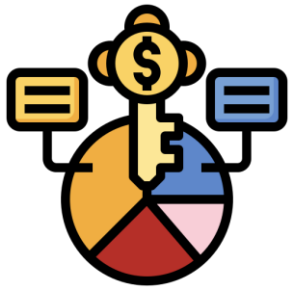
- ไม่พบความขัดแย้งหรือซ้ำซ้อนของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- เจตนารมณ์ของกฎหมายยังคงเหมาะสม โดยเงินกองทุนถูกใช้เพื่อสนับสนุนบริการสาธารณสุขแก่หน่วยบริการที่ผ่านการขึ้นทะเบียนอย่างเป็นทางการ
- พบข้อจำกัดด้านการรับรู้ของบุคลากรภายในเกี่ยวกับกระบวนการใช้งบประมาณ
- การจัดสรรงบประมาณที่วางแผนล่วงหน้าอาจไม่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของชุดสิทธิประโยชน์ใหม่ได้ทัน

- กระบวนการสรรหาถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนตามกฎหมาย แต่ในทางปฏิบัติกลับ**ขัดต่อเจตนารมณ์ตามมาตรา 15**
- **กฎหมายไม่ได้กำหนดระยะเวลาเว้นช่วงการดำรงตำแหน่งของกรรมการภายหลังครบ 2 วาระ**
- บอร์ดหลักฯ สามารถดำเนินงานได้ตามบทบาทและกฎหมาย แต่บอร์ดควบคุมฯ ถูกเบียดบังด้วยภารกิจการจ่ายเงินเยียวยา ส่งผลให้ขาดทรัพยากรและเวลาสำหรับขับเคลื่อนการควบคุมคุณภาพบริการในเชิงรุก
- **บทบาทของ อปสข.จำกัดอยู่ที่การรับทราบหรือให้ข้อคิดเห็นเท่านั้น ไม่มีผลต่อการกำหนดนโยบาย**
- อคม.ขาดอำนาจในการแก้ไขปัญหาเพื่อควบคุมคุณภาพบริการที่เป็นรูปธรรม

03

ผลการประเมิน

การบริหารจัดการและการใช้จ่ายงบประมาณ

การพิจารณาข้อเสนองบกองทุนฯ ยุ่งยาก ซับซ้อน และใช้เวลานาน

กระบวนการพิจารณาข้อเสนองบกองทุนฯ โดยบุคคลกลุ่มเดิม ลดทอนประสิทธิภาพและความโปร่งใส

(1) เดือน ส.ค.-ต.ค.

ทีมวิชาการฝ่ายแผนและงบประมาณของ สปสช.

→ คณะอนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงานและการบริหารจัดการกองทุน

(2) เดือน ต.ค.-พ.ย.

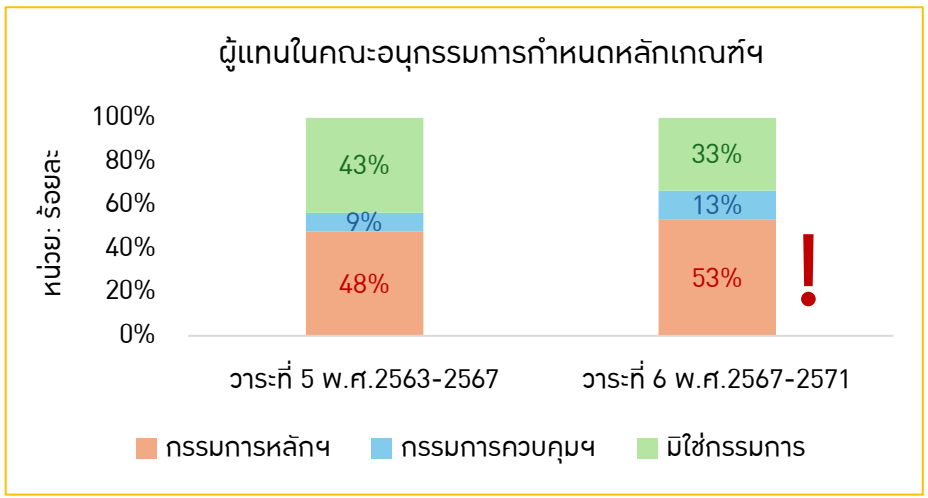
→ คณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข

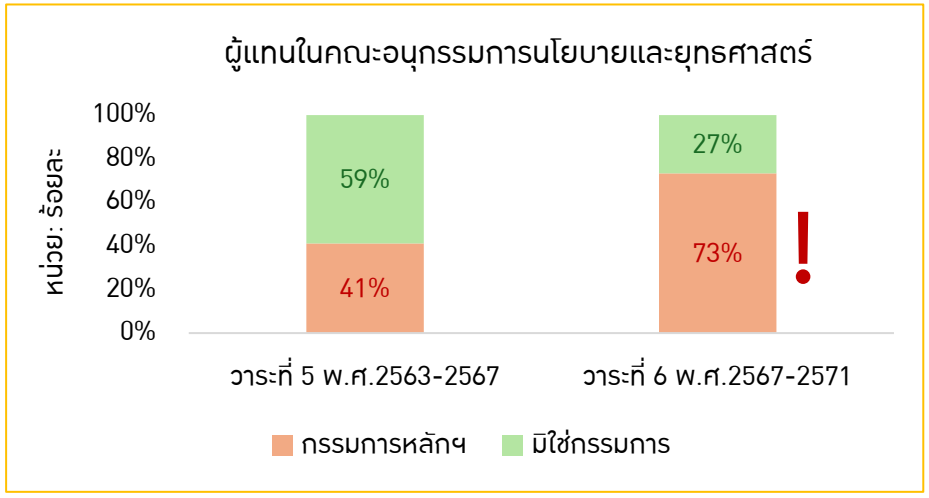
→ คณะอนุกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์

(3) เดือน ธ.ค.

→ คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

→ **ข้อเสนองบกองทุนฯ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี**

ที่มา: เฉลิมพล (2565), คณะผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหลักฯ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

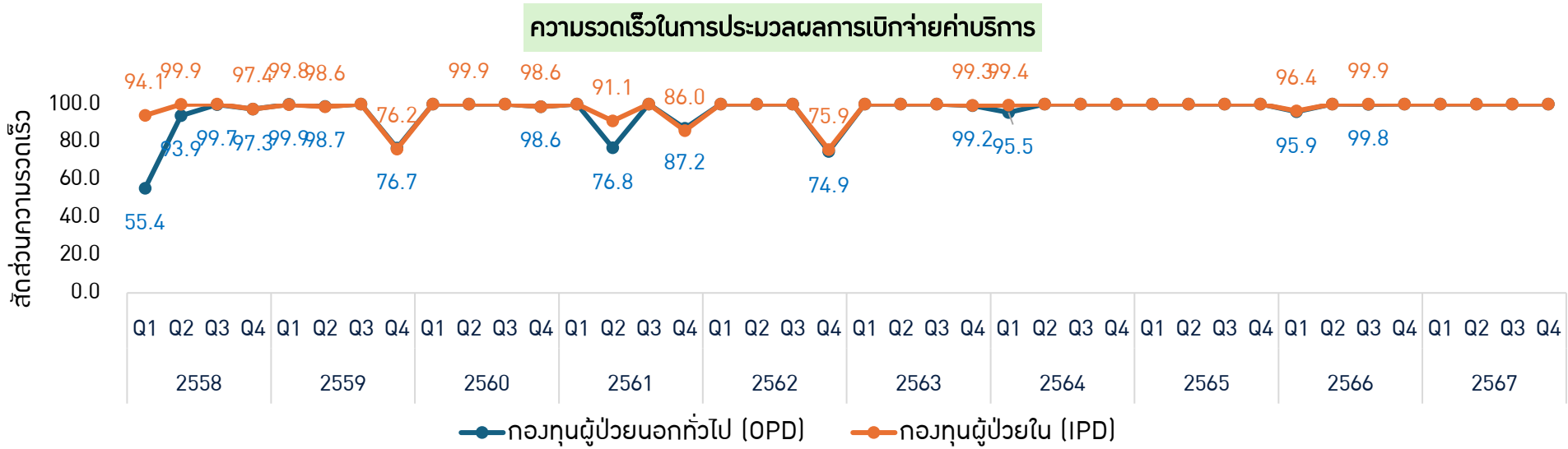
หมายเหตุ: (1)-(3) คือ ระยะเวลาของร่างข้อเสนองบกองทุนฯ ทั้งนี้ ร้อยละของผู้แทนคำนวณจากจำนวนอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการหลักฯ พิจารณาตั้งแต่สมัยวาระที่ 5-6

- ร้อยละ 53 ของคณะอนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ฯ ในวาระที่ 6 คือกรรมการหลักฯ
- ร้อยละ 73 ของคณะอนุกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ ในวาระที่ 6 คือกรรมการหลักฯ
- ระบบการจัดทำข้อเสนองบกองทุนฯ พบความซ้ำซ้อนของการพิจาณาที่มาจากบุคคลกลุ่มเดิม ซึ่งลดทอนความโปร่งใสและใช้เวลานานโดยไม่จำเป็น

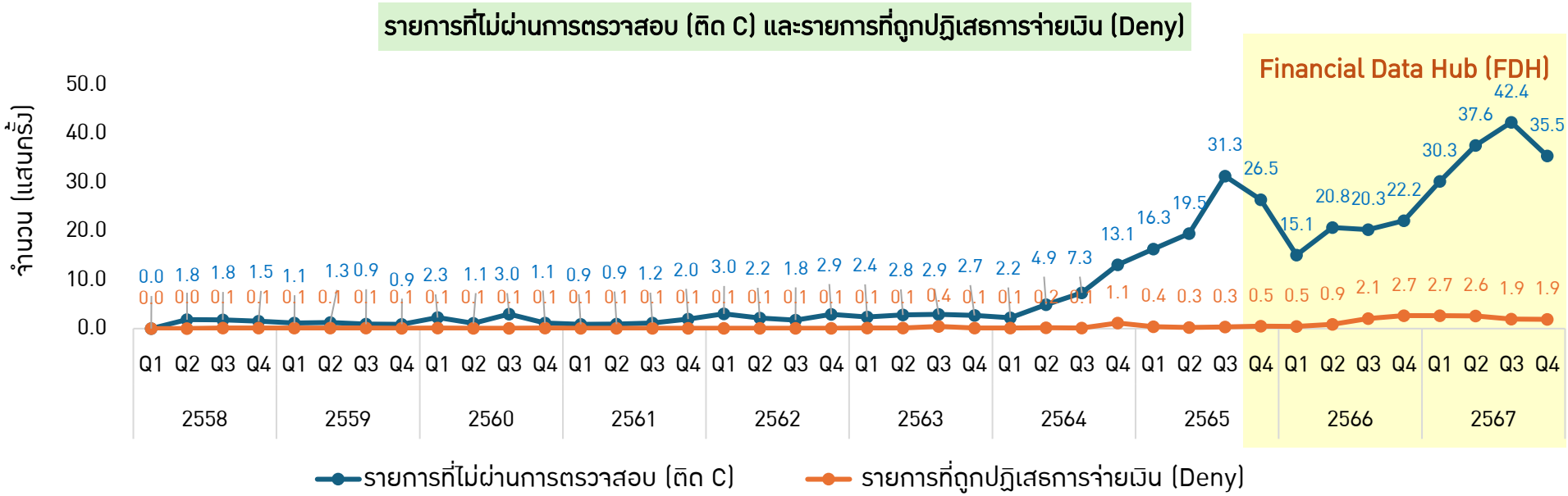
ความรวดเร็วของ AUDIT: ประมวลผลทัน 72 ชั่วโมง แต่จำนวนการติด C เพิ่มขึ้นมาก

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

- สปสช.สามารถประมวลผล ตรวจสอบข้อมูลการเบิกจ่ายค่าบริการผ่านระบบ OSR (Online Service Reporting) ภายใน 72 ชั่วโมงได้เป็นส่วนใหญ่
- หากหน่วยบริการเชื่อมต่อข้อมูลกับ สปสช.ได้ถูกต้อง ระบบจะประมวลผลและจ่ายค่าบริการให้ภายใน 72 ชั่วโมง
- ข้อมูลที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่ สปสช. กำหนดจะถูกชะลอการจ่ายเพื่อตรวจสอบ

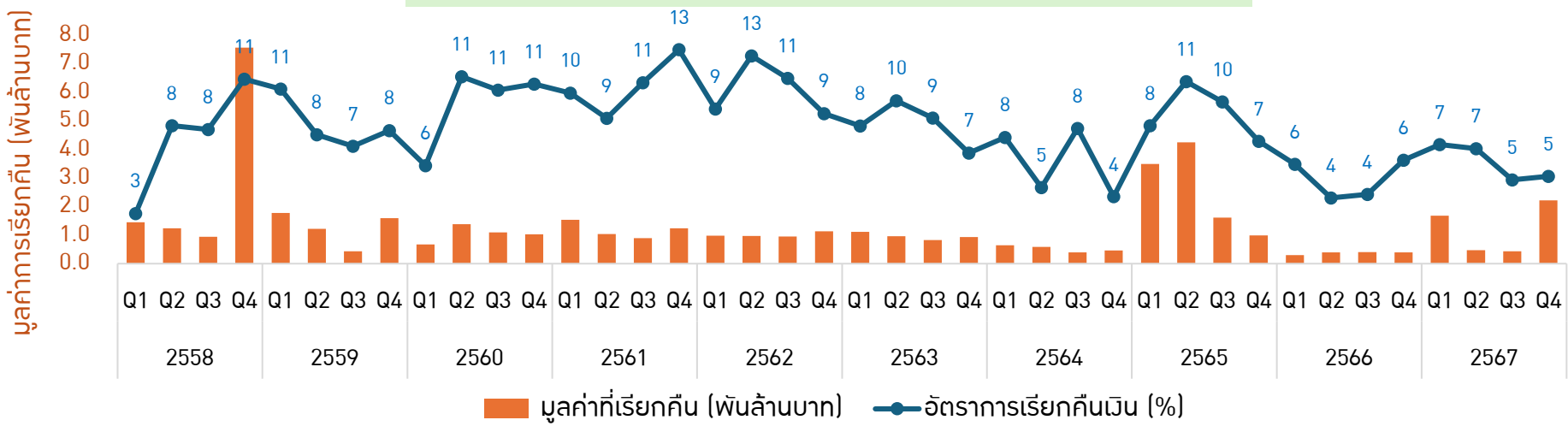

รายการที่ไม่ผ่านการตรวจสอบ (ติด C) และที่ถูกปฏิเสธการจ่ายเงิน (Deny) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเมื่อมีศูนย์กลางข้อมูลด้านการเงิน (FDH)

ที่มา: คณะผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากรายงานข้อมูลการลงทะเบียน OPD/IPD สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
หมายเหตุ: ปีและไตรมาสที่แสดงเป็นตามปีปฏิทิน

ความถูกต้องของ AUDIT: แม้อัตราการเรียกคืนเงินจะอยู่ในระดับต่ำ แต่มูลค่าการเรียกคืนเงินกลับสูงในบางกองทุนโดยเฉพาะกองทุนผู้ป่วยนอก

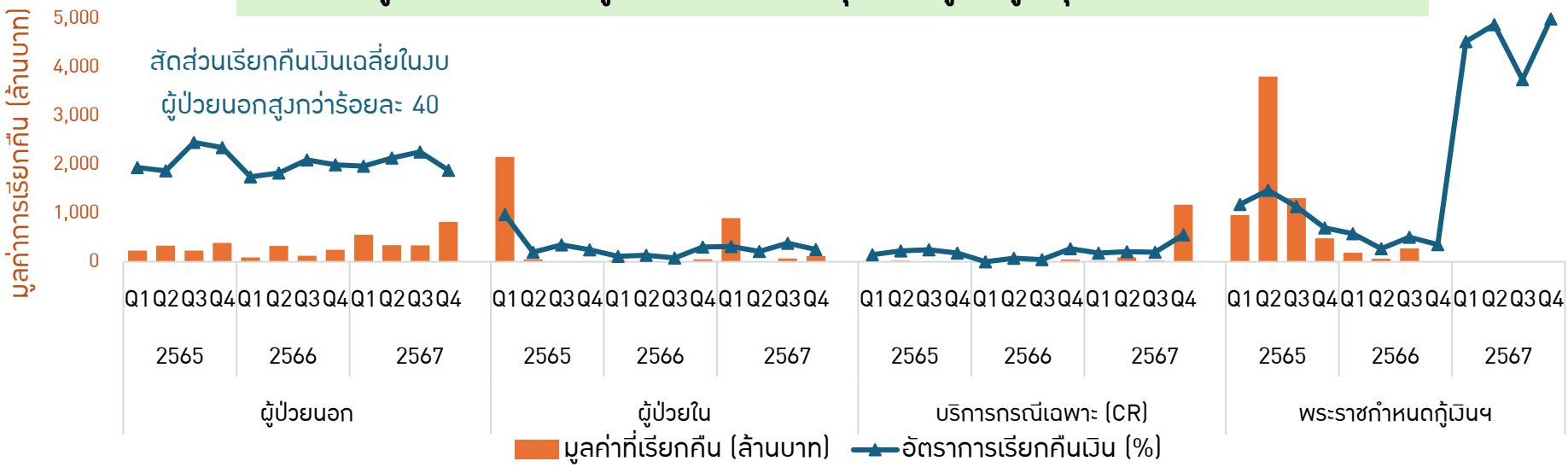
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

สัดส่วนของรายการที่ถูกเรียกคืนต่อรายการทั้งหมดและมูลค่าการเรียกคืน

- สัดส่วนของรายการที่ถูกเรียกคืนค่าบริการต่อรายการทั้งหมดไม่เกินร้อยละ 15 ตั้งแต่ปี 2558-2567
- แม้สัดส่วนน้อยแต่กลับพบว่ามูลค่ารวมของรายการที่เรียกคืนเงินกลับสูง

สัดส่วนและมูลค่าของรายการที่ถูกเรียกคืนใน 3 กองทุนย่อยที่มูลค่าสูงที่สุดในปี 2565-2567 และงบกลาง

- กองทุนผู้ป่วยนอกมีสัดส่วนเรียกคืนเงินเฉลี่ยในทุกไตรมาสสูงกว่าร้อยละ 40 และมูลค่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- การเรียกคืนเงินดังกล่าวสะท้อนว่าการ Audit ในกองทุนผู้ป่วยนอกยังขาดระบบการกลั่นกรองข้อมูลที่ดี

ที่มา: คณะผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากรายงานข้อมูลการลงทะเบียน OPD/IPD สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
หมายเหตุ: ปีและไตรมาสที่แสดงเป็นตามปีปฏิทิน

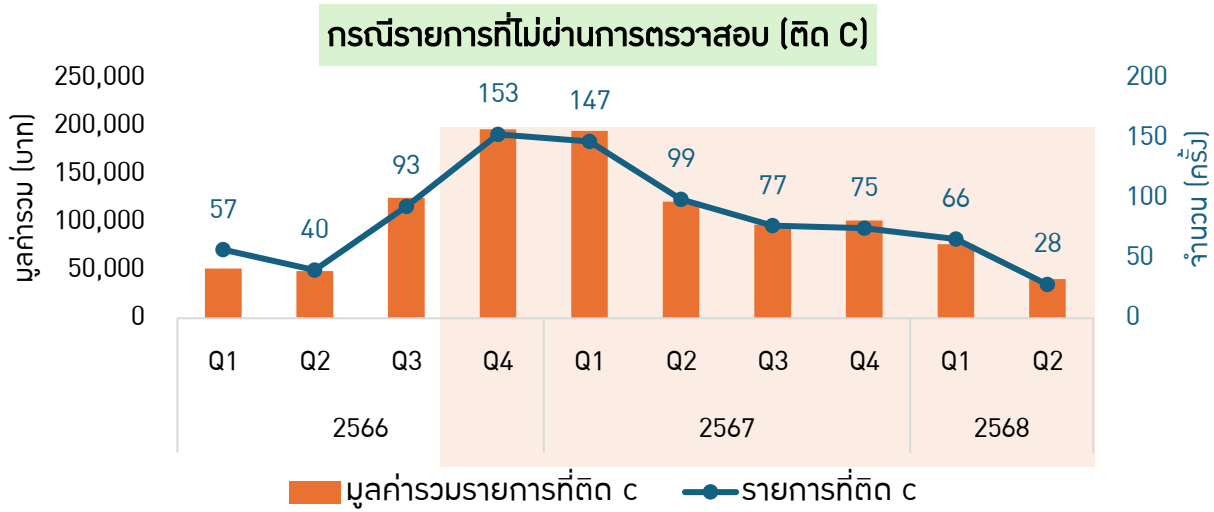
ความโปร่งใสของ AUDIT: สปสช.เปิดรับฟังความเห็นผู้มีส่วนได้เสียต่อร่างประกาศฯ เพื่อป้องกันผลกระทบจากการออกประกาศย้อนหลัง

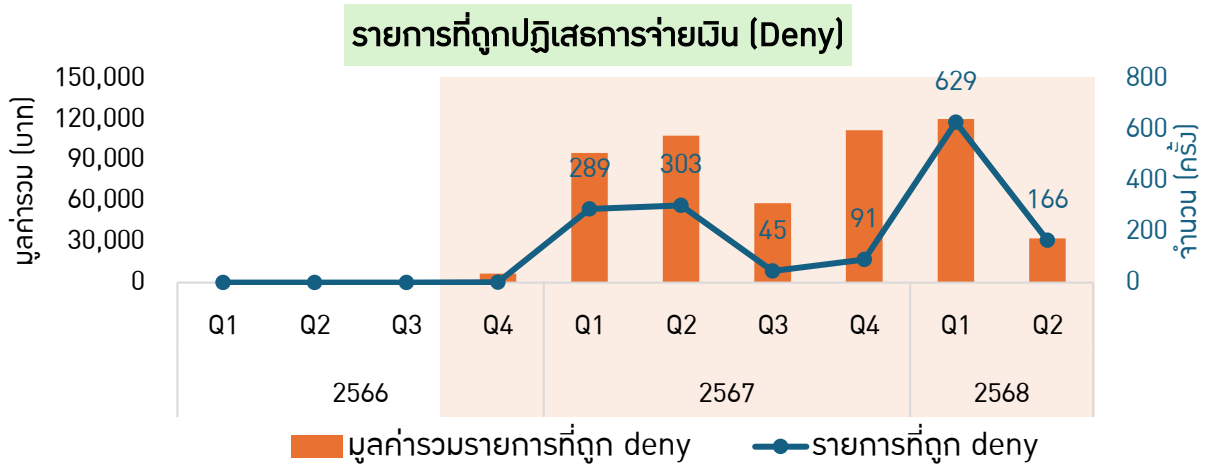
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

- ปัจจุบันหน้าเว็บไซต์ สปสช.มีประกาศการจ่ายค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขทั้งหมด 57 ฉบับ
- คณะผู้วิจัยยกตัวอย่าง**ประกาศกรณีค่าบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (PP) ที่ประกาศใช้ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2567 เป็นต้นมา ทั้งหมด 6 ฉบับ ซึ่งพบว่ามีผลย้อนหลังทั้งหมด**
- ในกองทุน PP รายการที่ไม่ผ่านการตรวจสอบ (ติด C) และมูลค่าเงินที่รอตรวจสอบมีแนวโน้มลดลง ขณะที่รายการและมูลค่าเงินที่ถูก Deny นั้นผันผวน แต่เพิ่มสูงขึ้นในช่วงไตรมาสที่ 1 ของปี 67 และ 68
- สปสช.เปิดให้ผู้มีส่วนได้เสียร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างประกาศ สปสช. เพื่อแก้ปัญหาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นทั้งต่อหน่วยบริการและประชาชน ทั้งนี้ สปสช.ควรพิจารณาการเข้าถึงและความครอบคลุมร่วมด้วย

ประกาศย้อนหลัง	ภาคประชาชน	หน่วยบริการ
ผลกระทบ	คุ้มครองสิทธิประโยชน์ที่ประชาชนพึงได้รับอย่างเท่าเทียม	• การเบิกจ่ายล่าช้าเนื่องจาก สปสช. ต้องชะลอการจ่ายเพื่อตรวจสอบ • ภาระทางธุรการหรือการจัดเตรียมเอกสารที่เพิ่มขึ้นทั้งหน่วยบริการและ สปสช. • ความไม่แน่นอนในการวางแผนและบริหารจัดการของหน่วยบริการ
ช่องทางแก้ปัญหา	ระบบกลางทางกฎหมาย https://law.go.th/	
การเข้าถึง-ความครอบคลุม	ประชาชนและหน่วยบริการร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างประกาศ สปสช. เรื่องการจ่ายค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขในกรณีต่าง ๆ ภายใน 15 วัน	

ตัวอย่าง กรณีค่าบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (PP) ปีงบประมาณ 2567 เป็นต้นมา

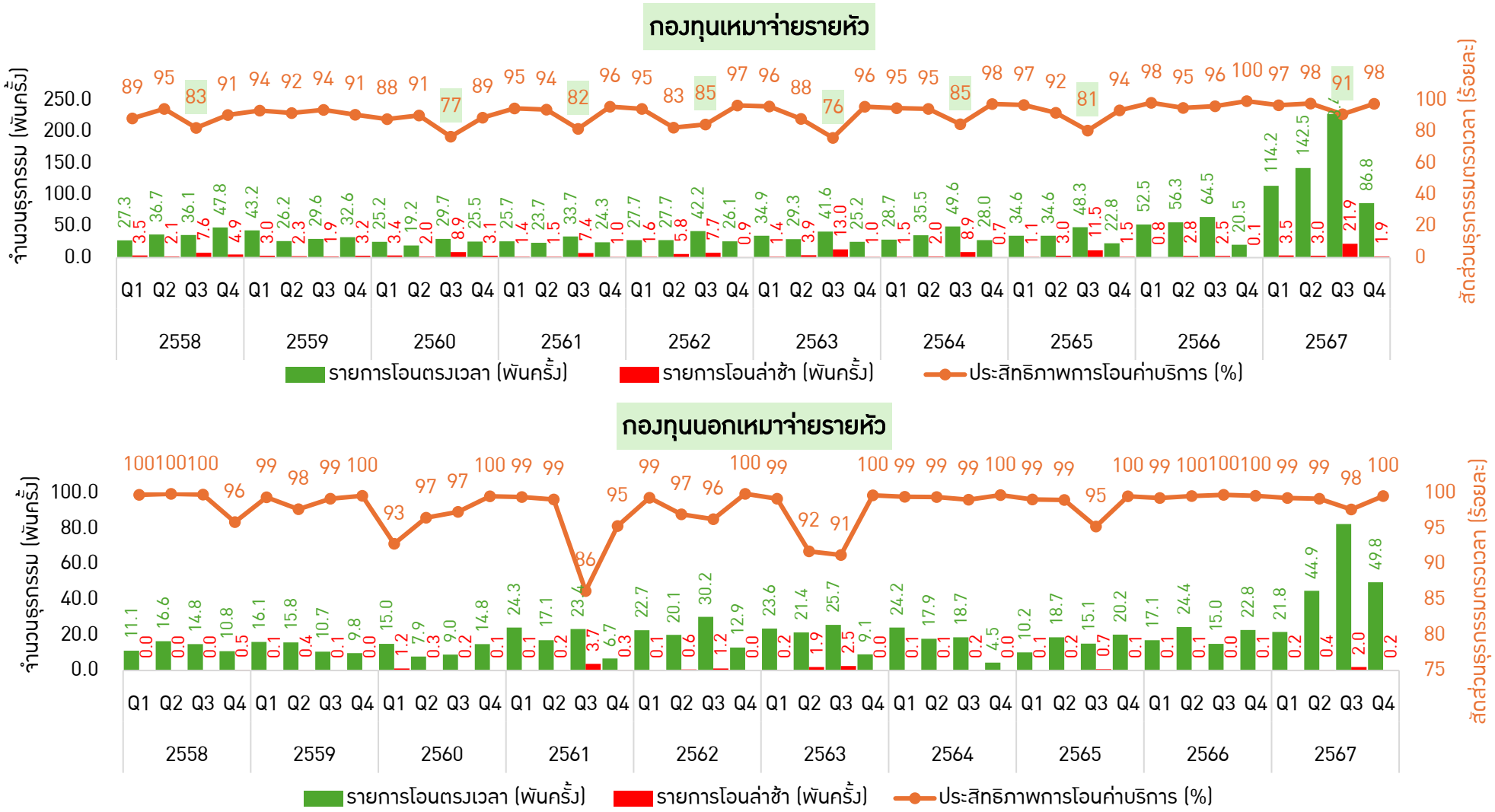

ที่มา: คณะผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากรายงานข้อมูลการลงทะเบียน OPD/IPD สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

หมายเหตุ: (1) เนื่องด้วยข้อจำกัดของข้อมูล คณะผู้วิจัยพิจารณาเฉพาะข้อมูลจากรายงานการลงทะเบียน OPD/IPD เท่านั้น และหมวด PP (2) ปีและไตรมาสที่แสดงเป็นตามปีปฏิทิน

สปสช.มีแนวโน้มโอนค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขล่าช้าในช่วงสิ้นปีงบประมาณ โดยเฉพาะในกองทุนเหมาจ่ายรายหัว

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

ธุรกรรมที่โอนตรงเวลาตามปีงบประมาณ (ข้อมูลรายไตรมาส)

- สปสช.สามารถโอนจ่ายชดเชยค่าบริการสาธารณสุขได้ตรงเวลาเฉลี่ยร้อยละ 92.8 ของการโอนทั้งหมด
- สัดส่วนของธุรกรรมที่โอนรวดเร็วมีแนวโน้มลดลงในช่วงไตรมาสที่ 3 ในแต่ละปี (หรือไตรมาสสุดท้ายของปีงบประมาณ)
- สปสช.อาจเหลืองบประมาณไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการทั้งหมด จึงเลื่อนการชดเชยเงินไปยังปีงบประมาณถัดไป

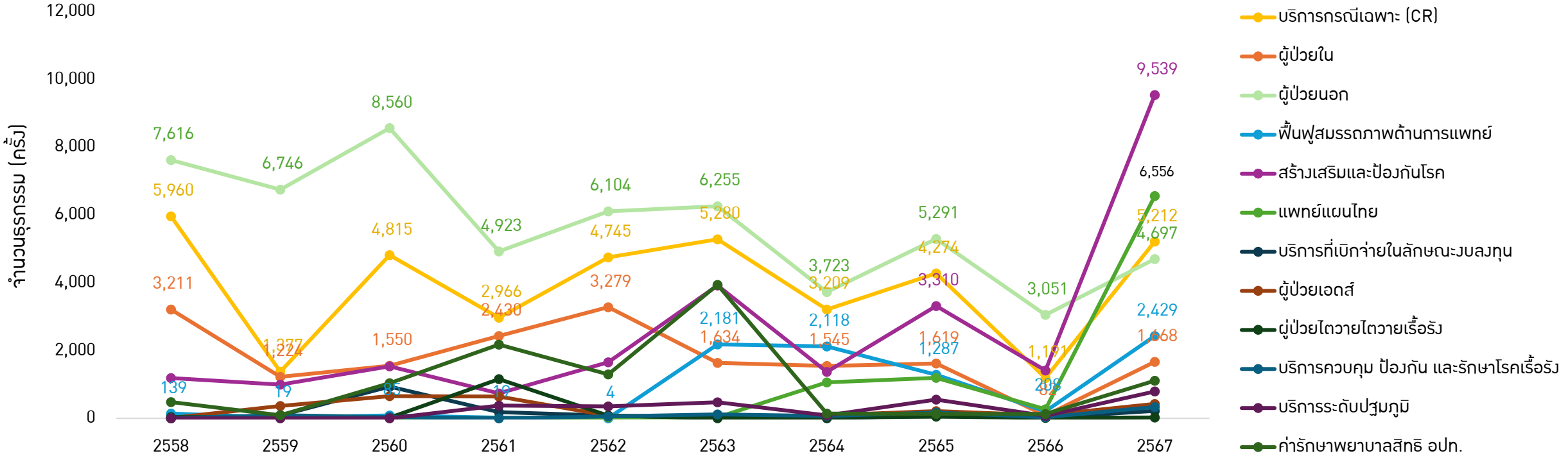
ที่มา: คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากระบบรายงานการโอนเงิน (NHSO budget) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

หมายเหตุ: (1) ประสิทธิภาพการโอนค่าบริการ คำนวณจากตัวแปร "ความรวดเร็วของการโอนค่าบริการ" ซึ่งพิจารณาระหว่างวันที่ออกรายงานการเงิน (statement) และวันที่โอนค่าบริการ (2) ปีและไตรมาสที่แสดงเป็นตามปีปฏิทิน

ในปี 2565-2567 ธุรกรรมล่าช้าส่วนใหญ่เกิดขึ้นในกองทุนผู้ป่วยนอก กองทุนบริการกรณีเฉพาะ และกองทุนสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

ธุรกรรมการโอนค่าบริการสาธารณสุขที่ล่าช้า จำแนกตามกองทุนย่อย

ที่มา: คณะผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากระบบรายงานการโอนเงิน (NHSO budget) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
หมายเหตุ: (1) เฉพาะข้อมูลในกองทุนเหมาจ่ายและนอกกองทุนเหมาจ่าย (ไม่รวมงบกลางหรืองบอื่น ๆ) (2) ปีที่แสดงเป็นปีปฏิทิน

- สปสช.มีธุรกรรมโอนเงินค่าบริการ 3 หมื่นกว่ารายการในปี 2567
- ธุรกรรมที่ล่าช้าเกินกว่ารอบการโอนเงินส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.33) เป็นการเบิกจ่ายจากกองทุนค่าบริการทางการแพทย์ (งบเหมาจ่ายรายหัว ส่วนกองทุนผู้ป่วยนอก) และกองทุนบริการกรณีเฉพาะ (central reimburse) รวมประมาณ 2 หมื่นรายการ
- ในปี 2567 กองทุน PP โอนค่าบริการล่าช้าสูงสุด (9,539 รายการ) เนื่องจาก สปสช.จัดสรรงบประมาณปี 2567 เพื่อกิจกรรม PP เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะโครงการ “30 บาทพลัส” และบริการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงในชุมชน

ผลการประเมินการบริหารจัดการและการใช้จ่ายงบประมาณ (I)

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

การบริหารจัดทำงบประมาณขาขึ้น

สปสช.เปิดเผยที่มาและขั้นตอนการคำนวณงบประมาณขาขึ้นผ่านเว็บไซต์ สปสช. และการเข้าถึงสะดวก*

ต่ำที่สุด | ต่ำ | สูง | สูงที่สุด

สปสช.ระบุที่มาและขั้นตอนการคำนวณข้อเสนองบกองทุนฯ แต่ไม่เผยแพร่ต่อสาธารณะ

- การคำนวณที่มาของงบกองทุนฯ จะเปิดเผยเมื่อ สปสช.เสนอคำขอรับงบประมาณต่อคณะรัฐมนตรีเท่านั้น

ขั้นตอนในการนำเสนองบประมาณยุ่งยากหรือซับซ้อนหรือไม่

ต่ำที่สุด | ต่ำ | สูง | สูงที่สุด

- โครงสร้างการจัดทำข้อเสนองบกองทุนฯ รอบคอบและรัดกุม โดยกระบวนการพิจารณาผ่านคณะทำงาน คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการควบคุมฯ และคณะกรรมการหลักฯ
- ในทางปฏิบัติพบความซ้ำซ้อนของการพิจารณาที่มาจากบุคคลกลุ่มเดิม ซึ่งลดทอนประสิทธิภาพ (ล่าช้า) และความโปร่งใส

การบริหารจัดทำงบประมาณขาลง (I)

สปสช.เปิดเผยที่มาและขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณขาลงผ่านเว็บไซต์ สปสช. และการเข้าถึงสะดวก*

ต่ำที่สุด | ต่ำ | สูง | สูงที่สุด

สปสช.ไม่ระบุที่มาและขั้นตอนการคำนวณหลักเกณฑ์การดำเนินงานและการจัดสรรงบกองทุนฯ แต่เผยแพร่ข้อสรุปผ่านเว็บไซต์ สปสช.เท่านั้น

ความสอดคล้องของเกณฑ์การจัดสรรงบขาลงเป็นเกณฑ์เดียวกับงบขาขึ้น

ต่ำที่สุด | ต่ำ | สูง | สูงที่สุด

- หลังจากได้รับอนุมัติงบกองทุนฯ สปสช.ไม่มีเกณฑ์การจัดสรรงบขาลงอย่างเป็นระบบเหมือนกับการจัดทำงบขาขึ้น
- งบประมาณจะถูกแบ่งตามเขตและหน่วยบริการ ซึ่ง สปสช.ไม่ระบุที่มาของตัวเลขหรือหลักเกณฑ์ที่ใช้จัดสรรแก่พื้นที่ต่าง ๆ

ข้อค้นพบสำคัญ

*คณะผู้วิจัยให้ความสำคัญกับที่มาและการคำนวณตัวเลขงบประมาณขาขึ้น-ขาลงมากที่สุด เนื่องจากที่มาของตัวเลขงบสะท้อนการพิจารณาที่ปราศจากดุลยพินิจส่วนบุคคลในการจัดสรรงบประมาณ

ผลการประเมินการบริหารจัดการและการใช้จ่ายงบประมาณ (II)

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

การบริหารจัดทำงบประมาณขาลง (II)

การตรวจสอบความผิดพลาดของกระบวนการเบิกจ่ายค่าบริการ (audit)

ความรวดเร็วเฉลี่ยของการโอนค่าบริการสาธารณสุข (พิจารณาข้อมูลรายไตรมาส)

การควบคุมงบให้เป็นไปตามแนวทางที่วางไว้ โดยเปรียบเทียบงบจ่ายจริงกับงบที่ได้รับจัดสรร

การจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพ

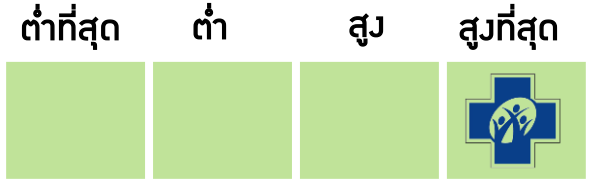

ข้อค้นพบสำคัญ

- **รวดเร็ว:** สปสช.สามารถประมวลผลข้อมูลการเบิกจ่ายค่าบริการภายใน 72 ชั่วโมงได้เป็นส่วนใหญ่
- **ถูกต้อง:** อัตราการเรียกคืนเงินของกองทุนผู้ป่วยนอกเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 40 และมูลค่าเงินมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สะท้อนการตรวจสอบรายการในงบผู้ป่วยนอกที่ยังขาดระบบกลั่นกรองที่รัดกุม
- **โปร่งใส:** ประกาศมีผลย้อนหลัง แต่ สปสช.เปิดให้ผู้มีส่วนได้เสียร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างประกาศเพื่อแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นทั้งต่อหน่วยบริการและประชาชน

- สปสช.สามารถโอนค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขภายในรอบการโอนเงินได้เป็นส่วนใหญ่
- สัดส่วนธุรกรรมที่โอนรวดเร็วในภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 90

- **งบเบิกจ่ายจริงเกินกว่างบที่ได้จัดสรรใน 3 ปีงบฯ** (2560, 2565, 2566)
- **สปสช.ยืดหลักการปรับเกลี่ยงบที่เหลือทดแทนกันได้** แต่ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่า สปสช.ใช้จ่ายงบกองทุนฯ ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้

- สปสช.ใช้วิธีเฉพาะเจาะจงเป็นวิธีหลักในการจัดซื้อจัดจ้าง แต่วิธีนี้ช่วยประหยัดงบประมาณได้น้อยกว่าวิธี e-bidding อย่างชัดเจน
- สปสช.เปิดเผยข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างโดยรวมสูงถึงร้อยละ 81 แต่มีเพียงร้อยละ 40 ของโครงการทั้งหมดที่เปิดเผยเอกสารได้ครบถ้วน

04

ผลการประเมิน

การติดตามคุณภาพบริการสาธารณสุข

สายด่วน สปสช.

1330

www.nhso.go.th

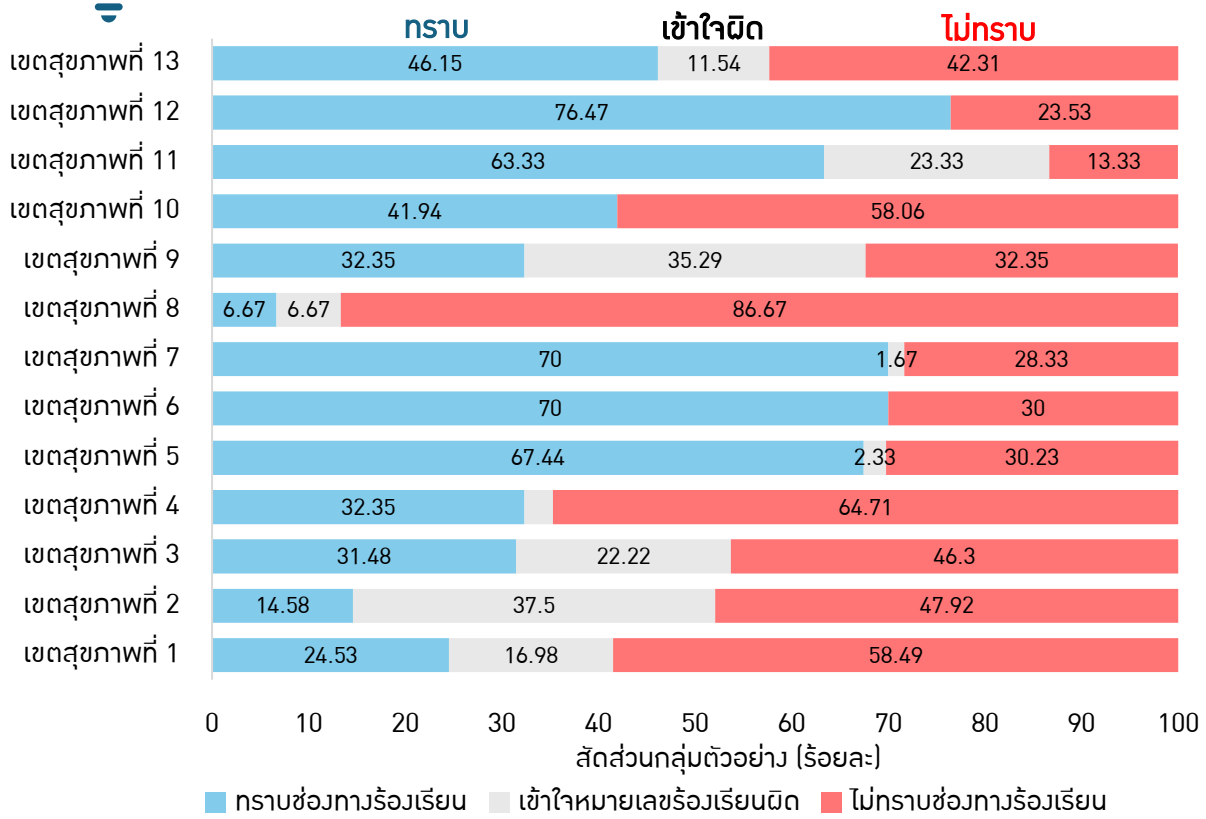
สปสช.มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนที่หลากหลาย แต่ผู้รับบริการส่วนใหญ่ (โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง) ยังไม่รู้จัก

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน

- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (ส่วนกลาง)
- บริการสายด่วน สปสช. 1330
- Line ID: @nhso
- Facebook: สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
- e-Mail: 1330@nhso.go.th หรือ จดหมาย
- Traffy Fondue: LINE ค้นหาไอดี @traffyfondue
- Pantip: ติด Tag สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)
- Web board สปสช.
- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สาขาเขตพื้นที่)
- หน่วยรับเรื่องร้องเรียน 50(5) (ศูนย์คุ้มครองสิทธิบัตรทอง)
- ศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพภาคประชาชน
- ศูนย์บริการถ่ายทอดการสื่อสารแห่งประเทศไทย (TTRS)

การทราบช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนของกลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิบัตรทอง

ที่มา: คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจผู้รับบริการสาธารณสุขใน 13 เขตสุขภาพโดยโครงการฯ (จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 544 ราย)

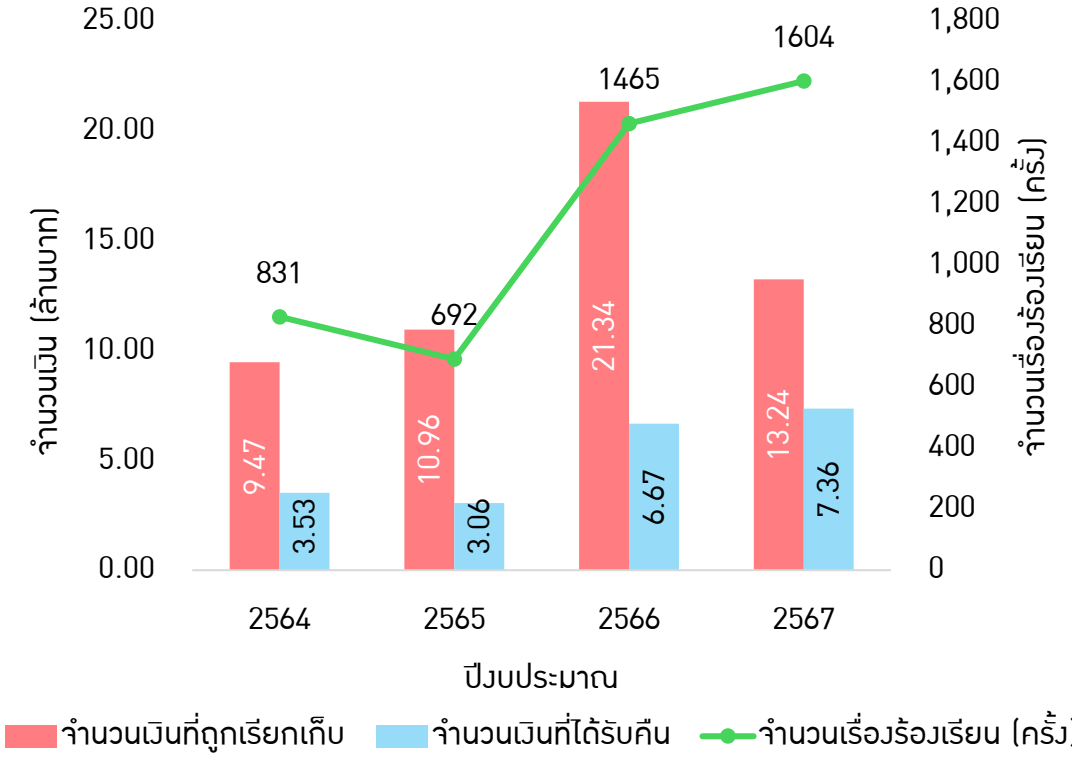
- สปสช.มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนที่หลากหลายเพื่อรองรับประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และประชาชนในพื้นที่ห่างไกล
- สายด่วน สปสช.1330 เป็นช่องทางหลักที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรับเรื่องร้องเรียน โดยผู้ร้องเรียนกระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพฯ และส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและใช้บริการในคลินิกเอกชน

- เขตสุขภาพที่ 5 6 7 11 และ 12 มีสัดส่วนผู้ที่ทราบช่องทางร้องเรียนสูงกว่าร้อยละ 50
- กลุ่มเปราะบางส่วนใหญ่ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้มีรายได้น้อย คนในชนบท ไม่รู้จักช่องทางฯ โดยเฉพาะในเขตสุขภาพที่ 8 ที่ร้อยละ 92.13 ของคนที่อยู่นอกเขตเทศบาลไม่รู้จักช่องทางฯ
- ผู้ที่รู้จักช่องทางฯ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มรายได้สูงและใช้สิทธิในโรงพยาบาลขนาดใหญ่และคลินิกเอกชน

การร้องเรียนกรณี Extra billing มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะใน UHOSNET สะท้อนปัญหาการจ่ายชดเชยไม่สอดคล้องกับต้นทุนจริง

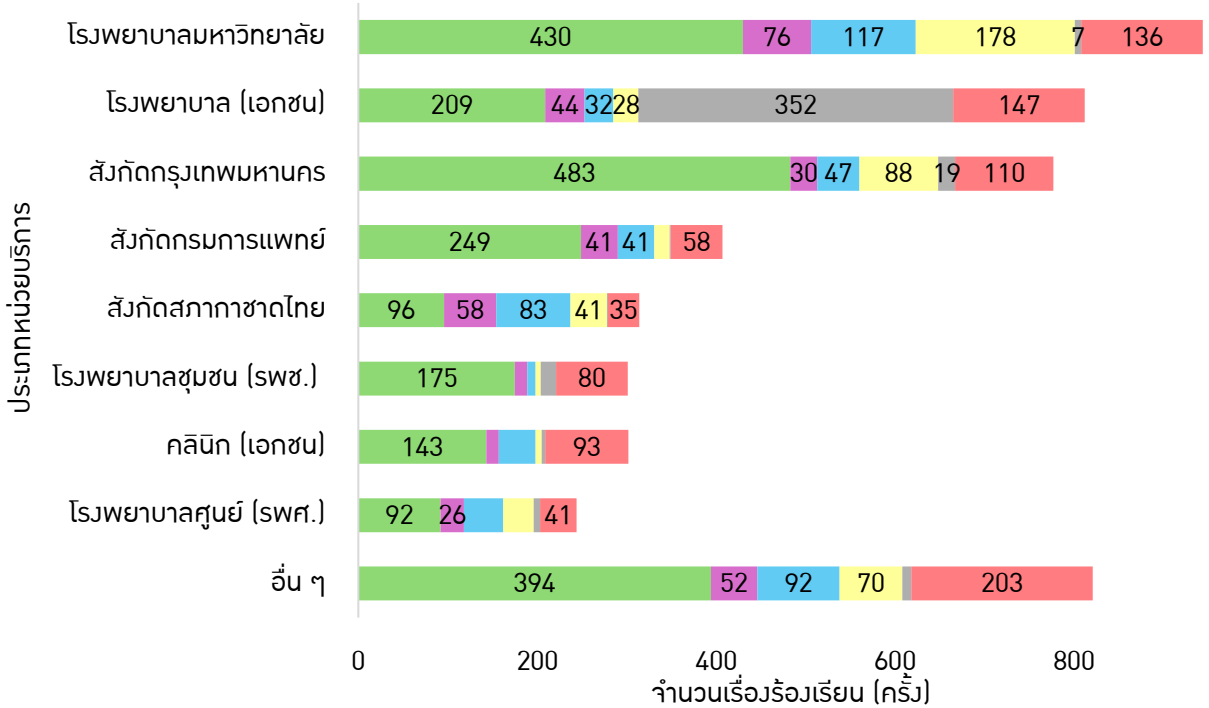
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

สถานการณ์เรื่องร้องเรียนตั้งแต่ปีงบประมาณ 2564-2567

ที่มา: คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากระบบบริการสายด่วน สปสช. 1330 (contact center) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

จำนวนเรื่องร้องเรียนตามประเภทค่าบริการที่ถูกเรียกเก็บเงิน (รวมของปีงบฯ 64-67)

ที่มา: คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากระบบบริการสายด่วน สปสช. 1330 (contact center) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

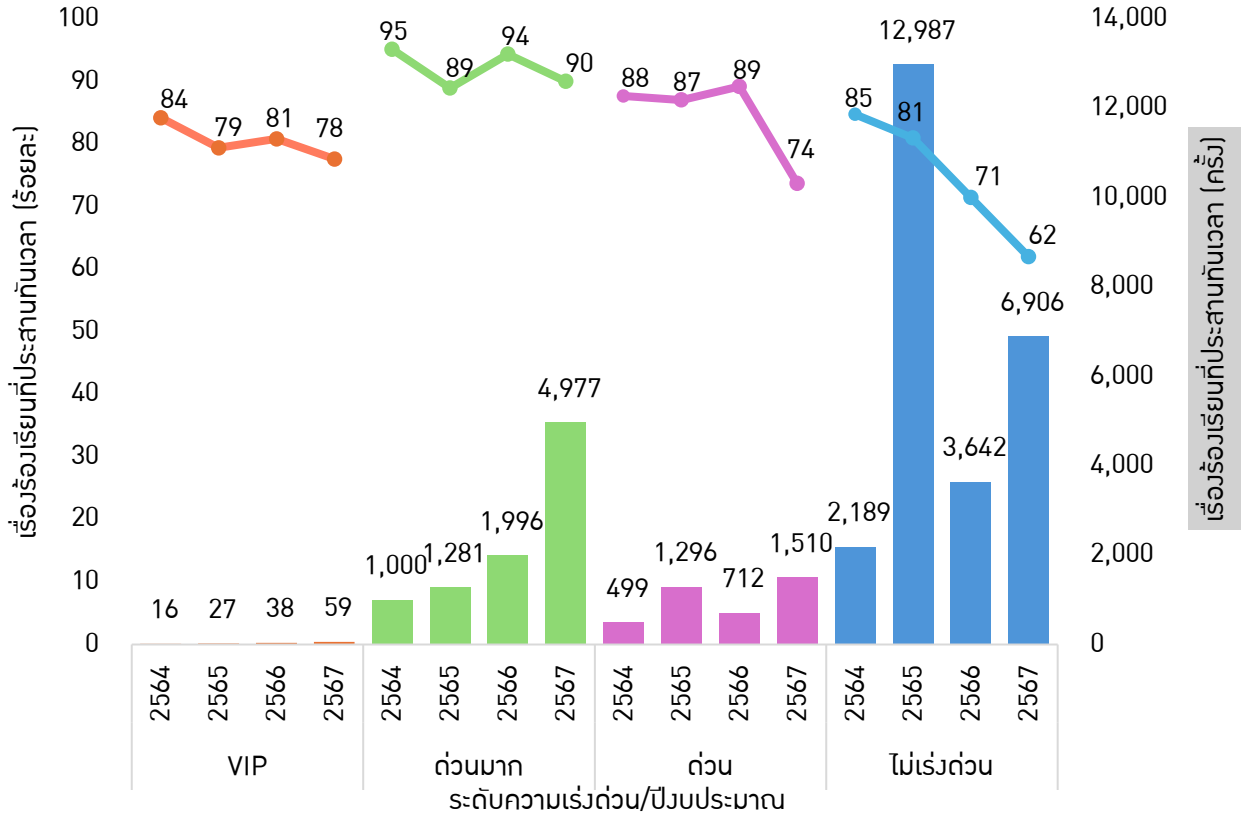
- สาเหตุหลักที่หน่วยบริการเรียกเก็บเงินจากผู้รับบริการ ได้แก่ การตีความสิทธิไม่ถูกต้อง การวินิจฉัยว่าไม่เข้าเกณฑ์ฉุกเฉิน และแรงจูงใจในการเรียกเก็บค่ารักษาเพื่อชดเชยต้นทุน
- ปัญหาดังกล่าวอาจสะท้อนว่าอัตราการจ่ายชดเชยของ สปสช.ไม่สอดคล้องกับต้นทุนจริงของหน่วยบริการ

- หน่วยบริการมักถูกร้องเรียนจากการเรียกเก็บเงินทั้งบิลใบเสร็จหรือในรายการที่อยู่ในสิทธิประโยชน์
- UHOSNET ถูกร้องเรียนมากที่สุด โดยเฉพาะในเขตสุขภาพที่ 13 เนื่องจากมีรูปแบบการรักษาที่ซับซ้อน จึงมักมีรายการอยู่นอกสิทธิที่สามารถเบิกได้ของ สปสช.
- โรงพยาบาลเอกชนถูกร้องเรียนรองลงมาอาจเนื่องมาจากการมุ่งหารายได้หรือผลกำไร การขาดแนวทางแยกรายการสิทธิที่ชัดเจน และการให้ข้อมูลของเจ้าหน้าที่ที่คลาดเคลื่อน

ด้านการจัดการเรื่องร้องเรียน สปสช.ประสานงานกับหน่วยบริการได้ทันเวลา แต่แนวทางการติดตามเรื่องร้องเรียนยังต้องปรับปรุง

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

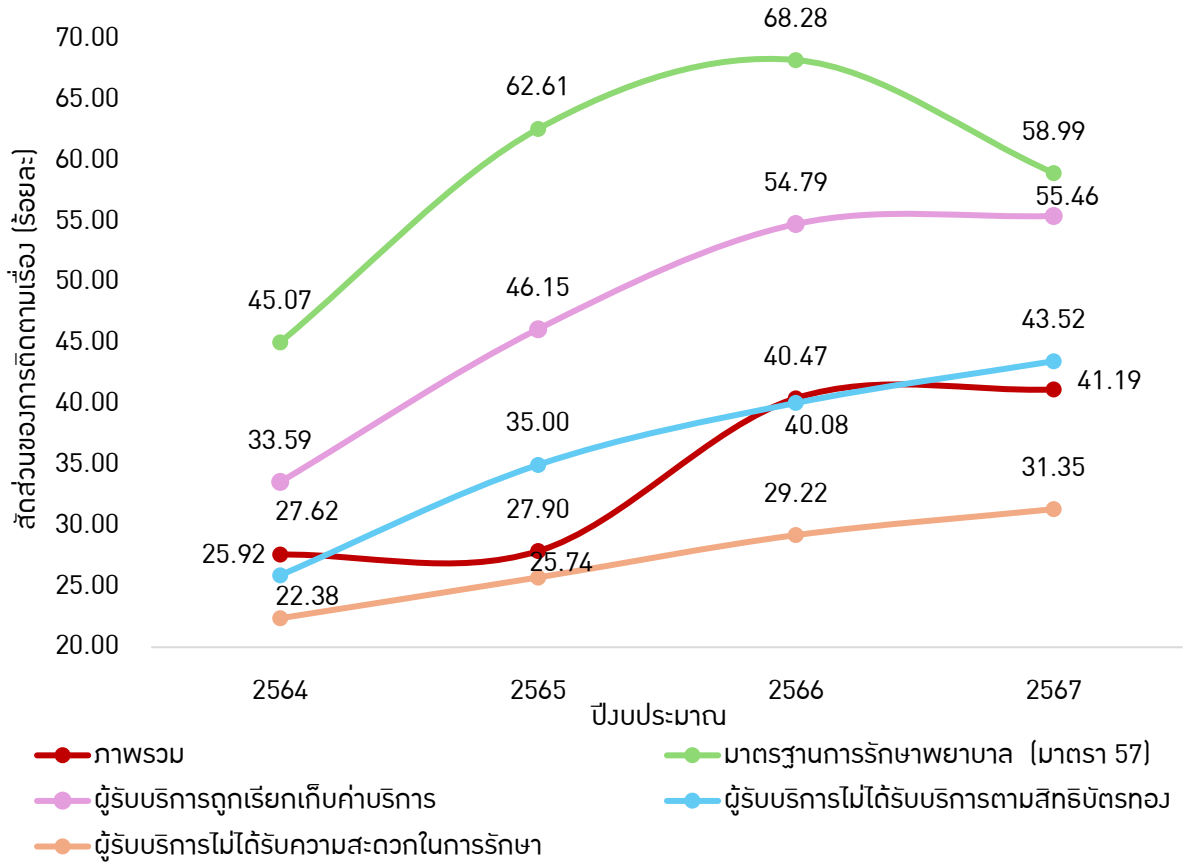
สัดส่วนและจำนวนเรื่องที่ประสานงานกับหน่วยบริการได้ทันตามความเร่งด่วน

ที่มา: คณะผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากระบบบริการสายด่วน สปสช. 1330 (contact center) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

หมายเหตุ: (1) VIP เป็นกรณีที่รับเรื่องจากเจ้าหน้าที่ สปสช.โดยตรง (2) ด่วนมาก (ติดต่อใน 10 นาที) (3) ด่วน (โทรศัพท์ใน 24 ชั่วโมง) และ (4) ไม่เร่งด่วน (โทรศัพท์หรือ SMS ภายใน 24 ชั่วโมง)

แนวโน้มสัดส่วนของการติดตามเรื่องผ่านสายด่วน 1330 แบ่งตามประเด็นร้องเรียน

ที่มา: คณะผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากระบบบริการสายด่วน สปสช. 1330 (contact center) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

- สปสช.สามารถประสานงานกรณีเร่งด่วนได้ทันเวลาเป็นส่วนใหญ่
- กรณีไม่เร่งด่วนมีสัดส่วนการประสานงานทันเวลาลดลงต่อเนื่อง

ผู้ร้องเรียนโทรติดตามความคืบหน้าด้วยตนเองผ่านสายด่วน 1330 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกรณีการถูกเรียกเก็บค่าบริการหรือการไม่ได้รับบริการตามสิทธิ

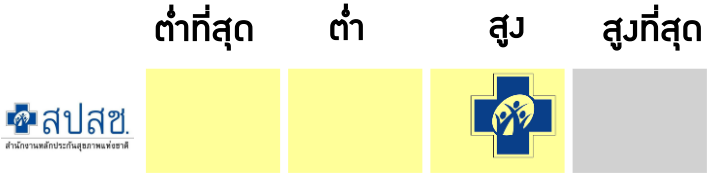
ผลการประเมินการติดตามคุณภาพบริการสาธารณสุข

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

การรับเรื่องร้องเรียนจากผู้รับบริการ

ช่องทางรับเรื่องร้องเรียนเหมาะสมสำหรับผู้รับบริการทุกกลุ่ม

ผู้รับบริการรู้จักช่องทางร้องเรียนกันอย่างทั่วถึง

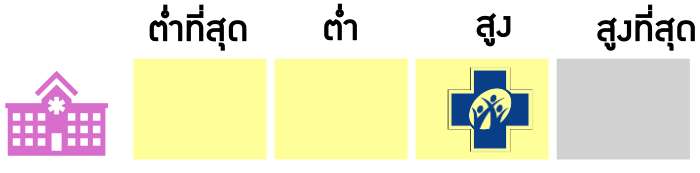

การจัดการเรื่องร้องเรียน

สปสช.ประสานงานกับหน่วยบริการได้ทันเวลาตามระดับความเร่งด่วน

สปสช.มีช่องทางติดตามความคืบหน้าได้แบบ real time

สปสช.หาข้อยุติเรื่องร้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อค้นพบสำคัญ

- ช่องทางรับเรื่องร้องเรียนมีหลากหลาย ไม่มีข้อจำกัดในเชิงพื้นที่ ผู้รับบริการทั่วไปเข้าถึงได้ง่าย
- สายด่วน สปสช. 1330 เป็นช่องทางร้องเรียนหลัก แต่ระบบยังเป็นอุปสรรคต่อผู้สูงอายุ
- เรื่องร้องเรียนมากกว่าร้อยละ 80 มาจากกรุงเทพ สะท้อนว่าคนต่างจังหวัดเข้าถึงช่องทางร้องเรียนได้น้อย

- เขตสุขภาพที่ 5 6 7 11 และ 12 มีสัดส่วนของผู้ที่ทราบช่องทางร้องเรียนสูงกว่าร้อยละ 50
- **<u>กลุ่มเปราะบางส่วนใหญ่ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้มีรายได้น้อย คนในชนบท ไม่รู้จักช่องทางฯ</u>**
- กลุ่มที่รับรู้ช่องทางฯ ที่ถูกต้องส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้สูงและใช้สิทธิบัตรทองในโรงพยาบาลศูนย์

- กรณีเร่งด่วนมาก สปสช.ประสานงานได้ดี ทุกปีงบฯ มีสัดส่วนการประสานงานทันเวลาสูงกว่าร้อยละ 75
- กรณีไม่เร่งด่วน ประสานงานล่าช้าลงต่อเนื่องจากร้อยละ 84.75 (ปีงบฯ 64) เหลือร้อยละ 61.9 (ปีงบฯ 67)

- **<u>ผู้ร้องเรียนไม่สามารถตรวจสอบสถานะด้วยตนเอง ต้องโทรติดตามผ่านสายด่วน 1330 ซ้ำหลายครั้ง</u>**
- ปีงบฯ 67 มีผู้ร้องเรียนกว่า 45,052 รายต้องโทรติดตามเรื่องเอง และเกือบ 4,964 รายโทรมากกว่า 4 ครั้ง

- กรณีมาตรฐานการรักษาฯ และการถูกเรียกเก็บเงินมักใช้เวลานานเกินกว่าที่กำหนด ต้องขยายเวลาเพิ่ม
- บ่อยครั้งที่ สปสช.เขตไม่สามารถแก้ไขปัญหากรณีข้างต้นได้เองจึงต้องส่งต่อคณะกรรมการควบคุมฯ

ผลการประเมินการติดตามคุณภาพบริการสาธารณสุข

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

กลไกการติดตามบริการสาธารณสุขและการใช้บัตรทอง

		ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
กรณีมาตรฐานการรักษาพยาบาล (มาตรา 57)					
กรณีผู้รับบริการถูกเรียกเก็บค่าบริการ (มาตรา 59)					
กรณีผู้รับบริการไม่ได้รับบริการตามสิทธิบัตรทอง (มาตรา 59)					
กรณีผู้รับบริการไม่ได้รับความสะดวกในการรักษา (มาตรา 59)					

ข้อค้นพบสำคัญ

แนวโน้มการเกิดปัญหาเดิมซ้ำลดลง (CAGR -14.59%) สปสช.ยังสามารถนำข้อร้องเรียนไปใช้ปรับปรุงระบบบริการสาธารณสุขได้อย่างเป็นระบบ ปัญหาด้านการวินิจฉัยโรคผิดพลาดลดลง

แนวโน้มการเกิดปัญหาซ้ำลดลง (CAGR -21.77%) สะท้อนถึงความพยายามในการแก้ไขปัญหาของ สปสช. ที่เริ่มเป็นรูปธรรม แม้จะยังไม่สามารถควบคุมได้ทั้งหมด โดยเฉพาะในกลุ่ม UHOSNET และโรงพยาบาลเอกชน

- แนวโน้มการเกิดปัญหาเดิมซ้ำลดลง (CAGR -9.66%) สะท้อนว่ากลไกการจัดการของ สปสช.ยังสามารถป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเชิงระบบได้อย่างเป็นรูปธรรม
- การปรับระบบการเบิกจ่ายค่าบริการของหน่วยบริการปฐมภูมิเป็น OP New Model 5 ทำให้คลินิกปฏิเสธการส่งตัวและโรงพยาบาลปฏิเสธการให้บริการ OP Refer (เกิดขึ้นเฉพาะกรุงเทพฯ)

แนวโน้มการเกิดปัญหาเดิมซ้ำเพิ่มขึ้น (CAGR +12.29%) สะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างของระบบบริการที่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

05

ผลการประเมิน

ระบบสารสนเทศและการจัดการข้อมูล

แม้ระบบข้อมูลมีมาตรฐานความปลอดภัยที่เข้มแข็ง แต่ยังขาดแนวทางการใช้และเผยแพร่ข้อมูลเพื่อประโยชน์สาธารณะและการตัดสินใจเชิงนโยบาย

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

	ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
มาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ			✓	
ระบบความปลอดภัยในการเผยแพร่และส่งต่อข้อมูล			✓	

การเผยแพร่ข้อมูลเพื่อประโยชน์สาธารณะ

	ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
นโยบายใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการทำงาน			✓	
นโยบายเชื่อมต่อหรือเผยแพร่ข้อมูลเพื่อประโยชน์สาธารณะ		✓		

ข้อค้นพบสำคัญ

- สปสช.ปฏิบัติตาม PDPA โดยตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดนิยามข้อมูลส่วนบุคคล เตรียมแผนการสื่อสารสร้างความตระหนักรู้ให้กับบุคลากร และนำเสนอแนวปฏิบัติในการประชุม
- สปสช.ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO/IEC 27001:2022
- ไม่พบหลักฐานการนำ GDPR / HIPAA มาประยุกต์ใช้

- สปสช.บูรณาการโปรแกรมกว่า 133 ระบบและร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก อาทิ สวทช. เพื่อรับมือภัยไซเบอร์
- สปสช.ตรวจสอบความปลอดภัยของระบบ ทดสอบการเจาะระบบ และประเมินช่องโหว่อย่างสม่ำเสมอ
- เหตุการณ์รั่วไหลของข้อมูลสะท้อนถึงช่องว่างของการจัดการด้านข้อมูล โดยเฉพาะกรณีการนำข้อมูลออกจากสภาพแวดล้อมการทำงานหลักมาดำเนินภารกิจเฉพาะหรือการเปิดให้หน่วยงานภายนอก

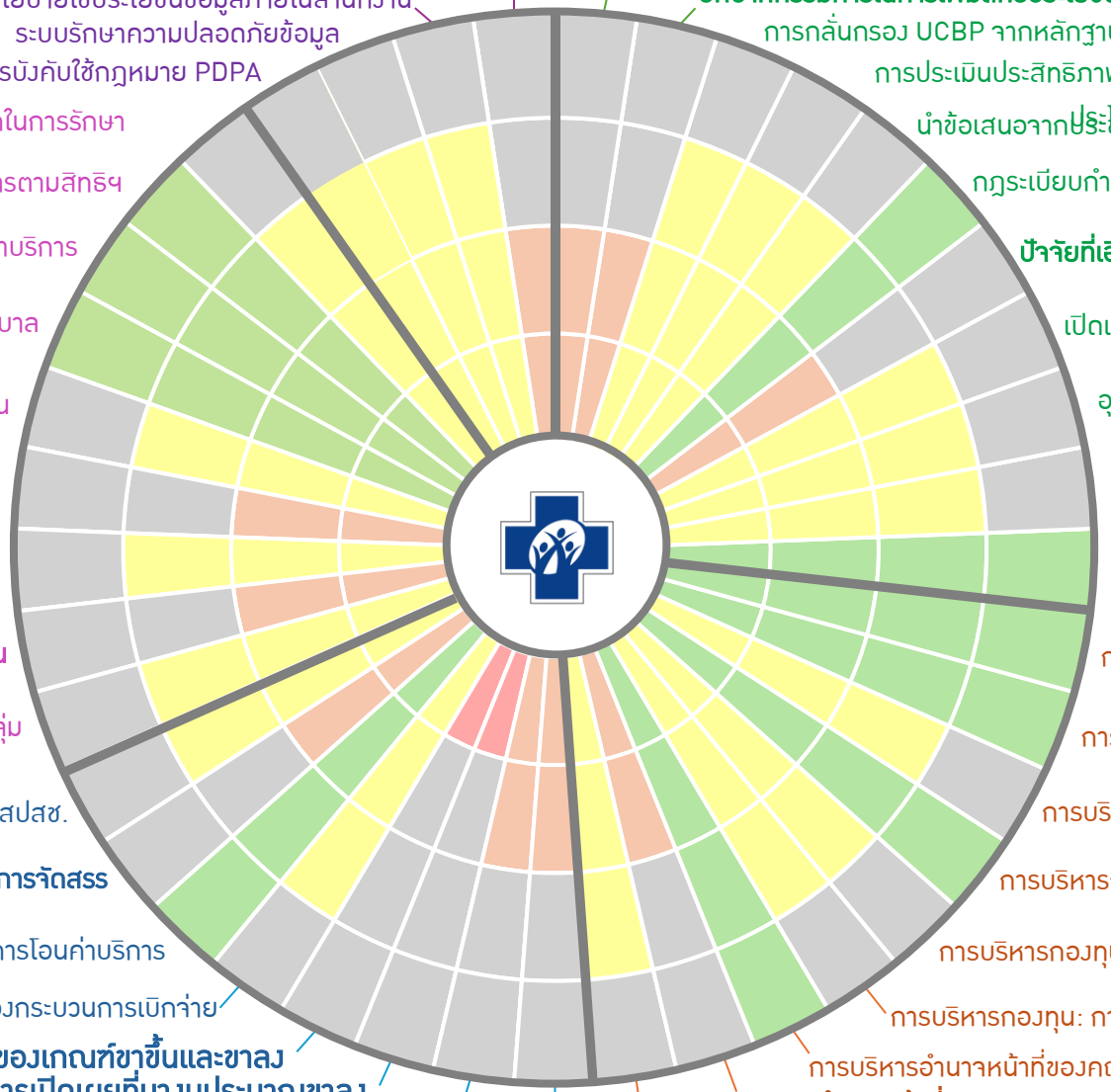
สปสช.นำเทคโนโลยีขั้นสูง อาทิ Big Data Analytics และ AI มาวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการตัดสินใจบริหารจัดการกองทุน ตรวจจับความผิดปกติในการเบิกจ่าย วางแผนในระดับนโยบาย และกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานที่ชัดเจน

- สปสช.มีแผนงานเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๆ จัดทำ Open Data และเปิดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลสุขภาพของตนเองในอนาคต
- สปสช.เปิดให้นักวิจัยสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ผ่านการทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถาบันต้นสังกัดกับทาง สปสช. แต่**หัวข้อวิจัยส่วนใหญ่ที่ถูกเสนอไม่ใช่ประเด็นความสนใจเชิงนโยบายของ สปสช.**
- **ไม่พบการใช้ประโยชน์ข้อมูลในการกำหนดนโยบายด้านสาธารณสุขและด้านอื่น ๆ ร่วมกับหน่วยงานภายนอก**

แม้จะทำได้ดีในหลายด้าน แต่ สปสช.ยังคงมีจุดอ่อนเรื่องความโปร่งใสของคณะกรรมการและการจัดทำงบประมาณขาขึ้น-ขาลง

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

ระบบสารสนเทศและการจัดการข้อมูล

- นโยบายเผยแพร่ข้อมูลเพื่อประโยชน์สาธารณะ
- นโยบายใช้ประโยชน์ข้อมูลภายในสำนักงาน
- ระบบรักษาความปลอดภัยข้อมูล
- การบังคับใช้กฎหมาย PDPA

การติดตามคุณภาพบริการสาธารณสุข

- ผู้รับบริการไม่ได้รับความสะดวกในการรักษา
- ผู้รับบริการไม่ได้รับบริการตามสิทธิฯ
- ผู้รับบริการถูกเรียกเก็บค่าบริการ
- ด้านมาตรฐานการรักษาพยาบาล
- การหาข้อยุติเรื่องร้องเรียน
- **การติดตามเรื่องร้องเรียน**
- การประสานเรื่องกับหน่วยบริการ
- **ผู้รับบริการรู้จักช่องทางร้องเรียน**
- ช่องทางรับเรื่องร้องเรียนเหมาะกับทุกกลุ่ม

การบริหารจัดการและการใช้จ่ายงบประมาณ

- ประสิทธิภาพของการจัดซื้อจัดจ้างของ สปสช.
- **การควบคุมงบประมาณให้เป็นไปตามงบที่ได้รับการจัดสรร**
- ความรวดเร็วเฉลี่ยของการโอนค่าบริการ
- การตรวจสอบความผิดพลาดของกระบวนการเบิกจ่าย
- **ความสอดคล้องของเกณฑ์ขาขึ้นและขาลง**
- **การเปิดเผยที่มางบประมาณขาลง**
- ขั้นตอนนำเสนองบประมาณขาขึ้นยุ่งยาก
- **การเปิดเผยที่มาของงบประมาณขาขึ้น**

การกำกับองค์กร

- องค์ประกอบคณะกรรมการและอนุกรรมการ
- **บทบาทกรรมการในการเพิ่มสิทธิประโยชน์**
- การกลั่นกรอง UCBP จากหลักฐานเชิงประจักษ์
- การประเมินประสิทธิภาพหรือผลสัมฤทธิ์ชุดสิทธิประโยชน์
- นำข้อเสนอจากประชาชนไปประกอบการดำเนินงาน
- กฎระเบียบกำหนดมาตรฐานจริยธรรมและผลประโยชน์ทับซ้อน
- **ปัจจัยที่เอื้อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน**
- เปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นต่อสาธารณะ
- อุปสรรคต่อการเข้าถึงข้อมูล
- สัดส่วนผู้แทนในคณะกรรมการและอนุกรรมการ
- กลไกให้ภาคประชาชนได้นำเสนอข้อเสนอแนะ

โครงสร้างกฎหมาย

- การบริหารองค์กร: ความขัดแย้ง-ซ้ำซ้อนฯ
- การบริหารองค์กร: วัตถุประสงค์ฯ
- การบริหารองค์กร: การบังคับใช้ฯ
- การบริหารกองทุน: ความขัดแย้ง-ซ้ำซ้อนฯ
- การบริหารกองทุน: วัตถุประสงค์ฯ
- การบริหารกองทุน: การบังคับใช้ฯ
- การบริหารอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและอนุกรรมการ: ความขัดแย้ง-ซ้ำซ้อนฯ
- **การบริหารอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและอนุกรรมการ: วัตถุประสงค์ฯ**
- การบริหารอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและอนุกรรมการ: การบังคับใช้ฯ

ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด

06

ผลการประเมิน

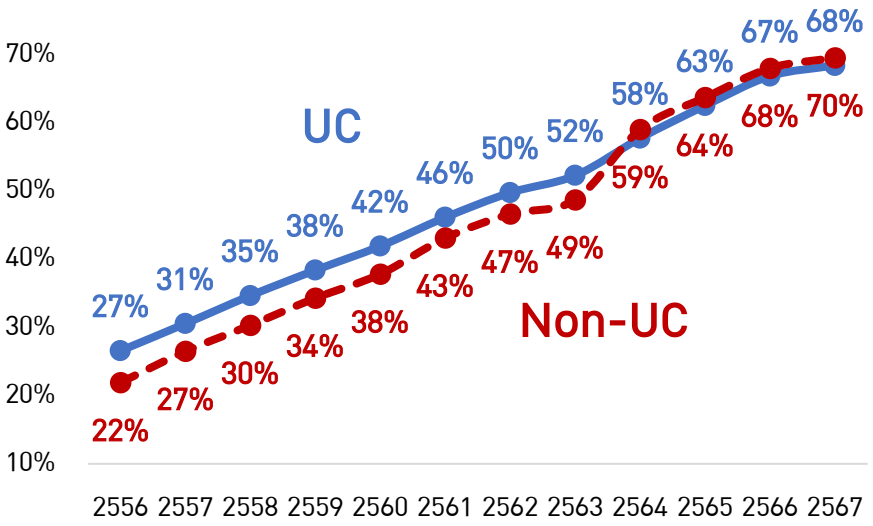
ผลลัพธ์ทางสุขภาพและผลกระทบที่มิใช่ผลลัพธ์

Effective coverage พัฒนาขึ้นในทั้งสามกองทุนฯ แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำสำหรับกองทุนไตวายฯ และ LTC

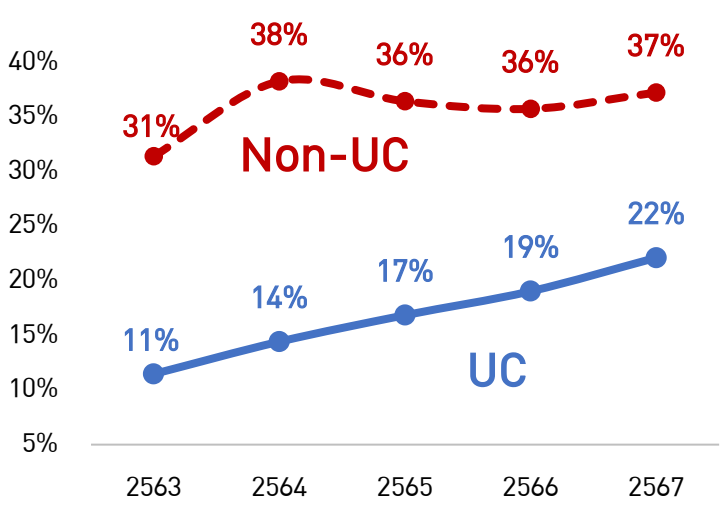
ความครอบคลุมอย่างมีประสิทธิผล (Effective Coverage)

ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ (HIV)

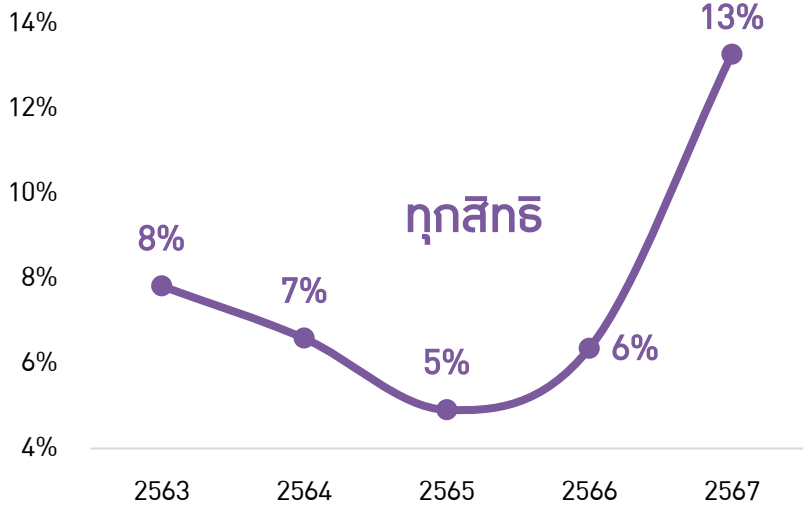

ที่มา: คณะผู้วิจัยวิเคราะห์จากข้อมูลการให้บริการผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์ (NAP WEB REPORT) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย (CKD)

ที่มา: คณะผู้วิจัยวิเคราะห์จากโครงสร้างมาตรฐานข้อมูลด้านสุขภาพ (43 แฟ้ม) กระทรวงสาธารณสุข และระบบบันทึกข้อมูลการให้บริการผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย (CKD DMIS) สปสช.
หมายเหตุ: จำนวนผู้ป่วยที่มีผลดีขึ้นครอบคลุมเฉพาะผู้รับบริการ CAPD HD และ APD ที่มีผลการรักษา 30% ≤ Hct ≤ 36%

ผู้มีภาวะพึ่งพิง (LTC)

ที่มา: คณะผู้วิจัยวิเคราะห์จากรายงานการสร้างระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2563–2566, รายงานประจำปี สำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย พ.ศ. 2567
หมายเหตุ: ค่าของ พ.ศ. 2563-2566 ใช้ข้อมูลจาก สปสช. แต่ของ พ.ศ. 2567 ใช้จากกรมอนามัย

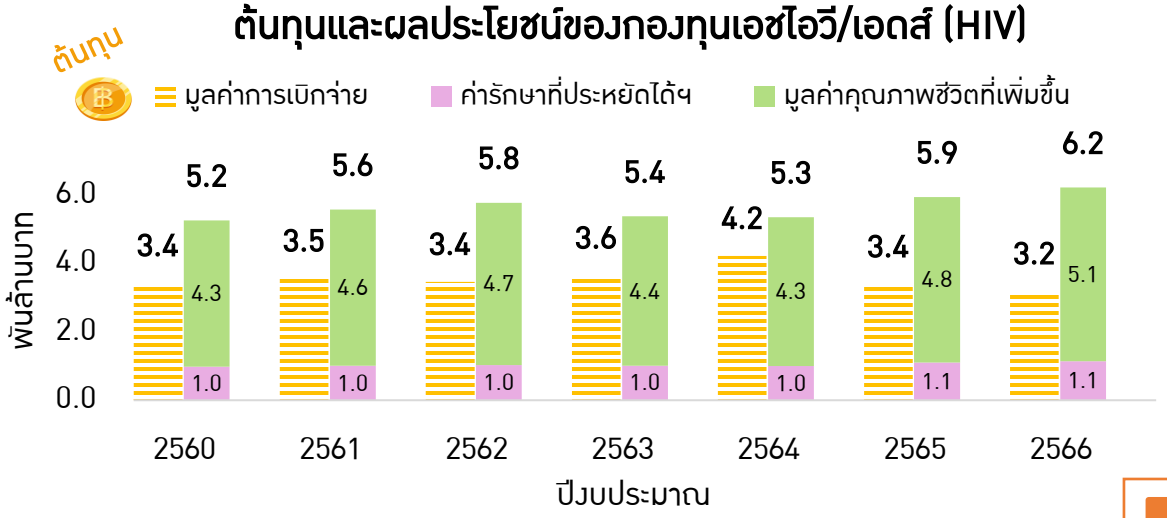
- Effective coverage ของทั้ง 3 กองทุน (HIV, ไตวายฯ, LTC) มีแนวโน้มดีขึ้นจาก พ.ศ. 2563 ถึง พ.ศ. 2567
- Effective coverage ของกองทุนไตวายฯ และ LTC ยังคงอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาด้านการเข้าถึงและคุณภาพของบริการ โดยเฉพาะในกองทุนไตวายฯ ที่ผลงานของสิทธิบัตรทองอยู่ในระดับต่ำกว่าสิทธิอื่นอย่างชัดเจน (หรืออาจเป็นเพราะข้อจำกัดของโรค: ผู้มีภาวะพึ่งพิงส่วนใหญ่เป็นคนสูงอายุและการรักษาไตวายระยะสุดท้ายมีความซับซ้อนสูง)
- สำหรับกองทุน HIV เดิม effective coverage ของสิทธิประกันสังคมหรือสวัสดิการข้าราชการอยู่ในระดับต่ำกว่าของสิทธิบัตรทองอย่างชัดเจน แต่มีแนวโน้มพัฒนาขึ้นจนอยู่ในระดับสูงกว่าสิทธิบัตรทองตั้งแต่ พ.ศ. 2564 ซึ่งสะท้อนถึงความท้าทายด้านการเพิ่มความครอบคลุมและคุณภาพของบริการภายใต้สิทธิบัตรทอง

กองทุน HIV และ LTC ให้ผลตอบแทนทางสังคมที่คุ้มค่า ต่างจากกองทุนไตวายฯ ที่มีต้นทุนสูงจึงไม่คุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์

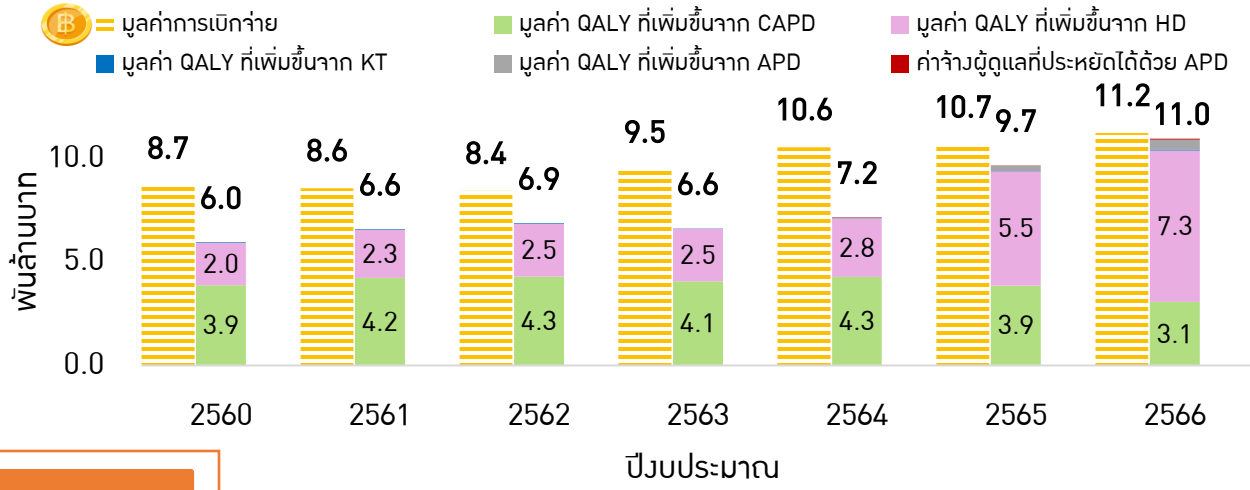
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

ต้นทุนและผลประโยชน์ของกองทุนเอชไอวี/เอดส์ (HIV)

ต้นทุนและผลประโยชน์ของกองทุนไตวายเรื้อรัง (CKD)

- **กองทุน HIV** ให้ผลตอบแทนทางสังคมที่คุ้มค่าจากประโยชน์ในการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้รับยาต้านไวรัสที่สามารถกดปริมาณไวรัสได้เป็นสำคัญ
- **กองทุน CKD** ให้ผลตอบแทนทางสังคมไม่คุ้มค่าจากต้นทุนการรักษาที่สูง แต่สามารถพัฒนาได้หากการเข้าถึงและคุณภาพการรักษาดีขึ้น
- **กองทุน LTC** ให้ผลตอบแทนทางสังคมสูงมากจากการฟื้นฟูสมรรถภาพ (ADL) ของผู้รับบริการซึ่งมีมูลค่าทางการเงินสูง

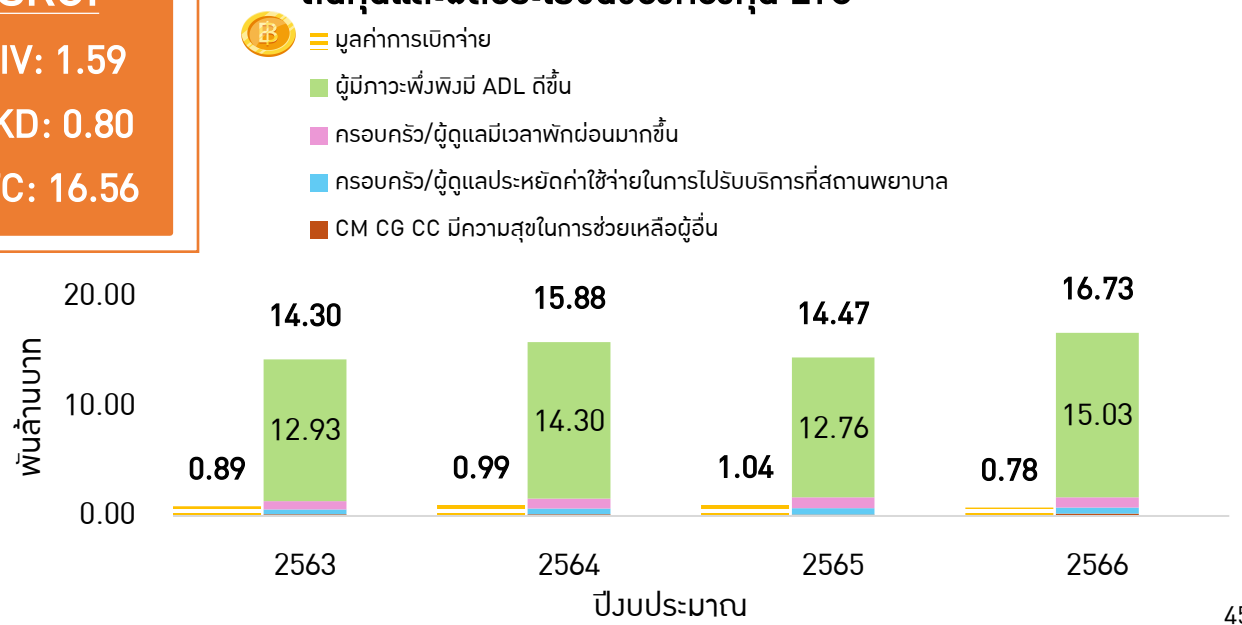
SROI

HIV: 1.59

CKD: 0.80

LTC: 16.56

ต้นทุนและผลประโยชน์ของกองทุน LTC

ที่มา: คณะผู้วิจัยรวบรวมต้นทุน (มูลค่าการเบิกจ่ายจริง) จากรายงานการสร้างระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2560-2566 ผลประโยชน์คำนวณโดยคณะผู้วิจัยโดยอ้างอิงข้อมูลจาก สปสช. กรมอนามัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ: (1) มูลค่าของต้นทุน ผลประโยชน์ และ SROI ที่แสดงถูกคิดลดที่อัตราร้อยละ 3 ต่อปี

(2) การเปลี่ยนแปลงของ QALY ถูกพิจารณาแค่ต่อ 1 ปีงบประมาณ ในแง่ของ utility score ที่เปลี่ยนไปเป็นหลัก เพื่อให้สอดคล้องกับต้นทุนที่เป็นมูลค่าการเบิกจ่ายในแต่ละปีงบฯ มิใช่ต้นทุนตลอดอายุขัยของผู้ป่วย

ที่มาและ
ความสำคัญ

01

วิธีการศึกษา

02

ผลการศึกษา

03

ข้อเสนอแนะ

04

ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการองค์กร

การเปิดเผยและใช้ประโยชน์ข้อมูล

ด้านคณะกรรมการฯ

- ฝ่ายบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลควรจัดทำและเผยแพร่ฐานข้อมูลรายชื่อผู้ดำรงตำแหน่งฯ ทั้งของส่วนกลางและเขตฯ ให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้ตรวจสอบคุณสมบัติการดำรงตำแหน่งอย่างรัดกุมก่อนการแต่งตั้ง
- กรรมการควรต้องแจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่อองค์กรเกี่ยวกับการประกอบกิจการของตนและครอบครัวที่อาจมีผลประโยชน์ทับซ้อน
- สายงานขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ควรเปิดเผยมติของคณะกรรมการควบคุมคุณภาพฯ และอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ผ่านเว็บไซต์

ด้านโครงสร้างกฎหมาย

ฝ่ายพัฒนากฎหมายควรชี้แจงเจตนารมณ์ การตีความ และแนวทางปฏิบัติของกฎหมายโดยเฉพาะด้านชุดสิทธิประโยชน์และการบริหารงบประมาณให้ชัดเจนเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างหน่วยบริการและผู้รับบริการ

ด้านการบริหารจัดการและการใช้จ่ายงบประมาณ

- ฝ่ายบริหารการจัดการงบประมาณกองทุนควรเปิดเผยรายละเอียดที่มาข้อเสนองบกองทุนฯ และการจัดสรรและใช้จ่ายงบกองทุนฯ ผ่านเว็บไซต์
- ฝ่ายบริหารทั่วไปควรเปิดเผยเอกสารจัดซื้อจัดจ้างตามที่ระเบียบกำหนดให้ครบถ้วนในทุกโครงการและจัดหมวดหมู่เอกสารให้ชัดเจน เพื่อให้สาธารณชนและหน่วยงานตรวจสอบสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย

ด้านการติดตามคุณภาพบริการสาธารณสุข

- สปสช.กลุ่มภารกิจกำกับติดตามประเมินผลควรกำหนดตัวชี้วัด (KPI) เพื่อประเมินการรับรู้ช่องทางร้องเรียนของผู้รับบริการในแต่ละเขตสุขภาพและติดตามประเมินและเผยแพร่ผล KPI ดังกล่าวตลอดเวลา
- ฝ่ายบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนและประสานส่งต่อควรพัฒนาระบบติดตามสถานะเรื่องร้องเรียนแบบ real-time ผ่านแอปพลิเคชัน 1330 หรือ Line
- คณะทำงานพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์และคณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติควรพิจารณาข้อมูลร้องเรียนกรณี extra billing และมาตรฐานบริการสาธารณสุขในการเพิ่มเติมชุดสิทธิประโยชน์ตามความเหมาะสม

ด้านการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ฝ่ายนวัตกรรมข้อมูลอัจฉริยะควรกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในการใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกับผู้มีส่วนได้เสีย พร้อมประเมินผลเชิงบวกจากการใช้ข้อมูลเพื่อพิจารณาความคุ้มค่าในการเผยแพร่

ข้อเสนอแนะด้านกลไกการบริหารจัดการและอำนาจหน้าที่

ด้านคณะกรรมการฯ - โครงสร้างกฎหมาย

- ฝ่ายพัฒนากฎหมายควรแก้ไขมาตรา 15 แห่ง พ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพฯ โดยกำหนดให้กรรมการสามารถดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 2 วาระ และห้ามดำรงตำแหน่งต่อเนื่องหรือสลับกันระหว่างคณะกรรมการหลักฯ กับคณะกรรมการควบคุมฯ
- ฝ่ายพัฒนากฎหมายควรกำหนดให้กรรมการหลักฯ และกรรมการควบคุมฯ ดำรงตำแหน่งอนุกรรมการ ได้ไม่เกิน 2 คณะต่อวาระเพื่อลดการผูกขาดอำนาจ
- บอร์ดหลักฯ ควรพิจารณาการคัดเลือกผู้แทน อปสข.ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเช่นเดียวกับ อคม. เพื่อไม่ให้เกิดการคัดเลือกผู้แทนโดยอำนาจฝ่ายเดียว
- บอร์ดหลักฯ ควรทบทวนการแต่งตั้งคณะกรรมการจากส่วนกลางไปเป็นอนุกรรมการในเขตพื้นที่และเพิ่มบทบาทและอำนาจของ อปสข.และ อคม. ให้สามารถร่วมพิจารณาและเสนอความเห็นเชิงนโยบายในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่อย่างมีผลผูกพัน

ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

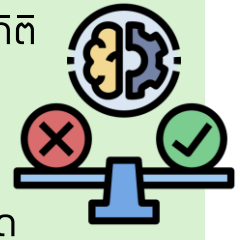
ด้านโครงสร้างกฎหมาย

ฝ่ายพัฒนากฎหมายควรปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมายด้านการจัดสรรงบให้คล่องตัวมากขึ้น โดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนที่ซับซ้อนหรือใช้เวลานาน อาทิ มีกลไกอนุมัติงบกรณีพิเศษหรือฉุกเฉินเพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินหรือความจำเป็นเร่งด่วนโดยไม่กระทบชุดสิทธิประโยชน์เดิม

ด้านการกำหนดชุดสิทธิประโยชน์ (UCBP)

- คณะทำงานพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์ควรพิจารณาเพิ่มชุดสิทธิประโยชน์ตามหลักฐานเชิงประจักษ์ อาทิ ข้อมูลสถิติหรือผลวิจัยที่ผ่านการตรวจสอบ (peer-reviewed) และเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณะ
- คณะทำงานพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์ควรพิจารณาถอดถอนชุดสิทธิประโยชน์ที่ล้าสมัยและไม่คุ้มค่า

ด้านการจัดทำงบประมาณขาขึ้น-ขาลง

- สายงานขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ควรลดความซ้ำซ้อนของบทบาทสมาชิกระหว่างคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง ไม่ให้การพิจารณามาจากบุคคลกลุ่มเดิม เพื่อลดระยะเวลาการพิจารณาที่ไม่จำเป็น และเพิ่มความโปร่งใสในการจัดทำข้อเสนองบฯ เช่นเดียวกับกรณีการจัดทำหลักเกณฑ์การดำเนินงานและการบริหารจัดการกองทุน
- สปสช.ส่วนกลางควรกระจายอำนาจการบริหารจัดการงบประมาณ อาทิ ค่าใช้จ่ายผู้ป่วยในทั่วไป แก่ สปสช.เขต เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารกองทุนฯ และการตอบสนองความจำเป็นด้านสุขภาพในระดับพื้นที่

ด้านการตรวจสอบความผิดพลาดของการเบิกจ่ายค่าบริการ (audit)

ฝ่ายตรวจสอบก่อนการจ่ายชดเชยค่าบริการควรใช้เทคโนโลยีในการตรวจสอบธุรกรรมการเบิกจ่ายให้เป็นไปอย่างอัตโนมัติในขั้นตอนแรกและเสริมด้วยการสุ่มตรวจสอบหลังจ่ายโดยบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดภาระหน่วยบริการ

TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

Thank you

ภาคผนวก

(Scoring Rubric)

เกณฑ์การให้คะแนนด้านการประเมินกรอบนโยบายและการกำกับองค์กร (I)

หัวข้อ	ประเด็น	ความพร้อมด้านการบริหารจัดการ			
		ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
1. องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ และอนุกรรมการชุดต่าง ๆ	1.1 องค์ประกอบคณะกรรมการฯ คณะอนุกรรมการฯ ส่วนกลางและอนุกรรมการระดับเขตพื้นที่	ไม่มีกฎหมายที่ชัดเจน	มีกฎหมายที่ชัดเจน ผู้แทนไม่หลากหลาย และไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์	มีกฎหมายที่ชัดเจน แต่ไม่มีผู้แทนที่หลากหลาย แม้จะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์	มีกฎหมายที่ชัดเจน มีผู้แทนที่หลากหลาย และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์
2. ระบบตรวจสอบการทำงาน (Accountability)	2.1 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในการเพิ่มชุดสิทธิประโยชน์	ไม่มีกฎหมาย	มีกฎหมายแต่บทบาทกรรมการสำหรับพิจารณาทับซ้อนกัน	มีกฎหมายที่ชัดเจน และบทบาทกรรมการไม่ทับซ้อน แต่การเผยแพร่ข้อมูลจำกัด	มีกฎหมายที่ชัดเจน บทบาทกรรมการไม่ทับซ้อน และเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
	2.2 คณะกรรมการฯ และอนุกรรมการฯ กลั่นกรองพิจารณา UCBP จากหลักฐานเชิงประจักษ์	การพิจารณาทั้งหมดไม่พบหลักฐานเชิงประจักษ์และข้อมูลเชิงสถิติที่ผ่านการตรวจสอบแบบ peer-reviewed	การพิจารณาบางส่วนโดยเฉพาะเรื่องสำคัญ (top rank 10) ไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์และข้อมูลเชิงสถิติที่ผ่านการตรวจสอบแบบ peer-reviewed	การพิจารณาบางส่วน โดยเฉพาะเรื่องสำคัญ (top rank 10) มีหลักฐานเชิงประจักษ์และข้อมูลเชิงสถิติที่ผ่านการตรวจสอบแบบ peer-reviewed	การพิจารณาทั้งหมดมีหลักฐานเชิงประจักษ์และข้อมูลเชิงสถิติที่ผ่านการตรวจสอบแบบ peer-reviewed
	2.3 สปสช. ประเมินประสิทธิภาพหรือผลสัมฤทธิ์ชุดสิทธิประโยชน์	ไม่มีการประเมินประสิทธิภาพหรือผลสัมฤทธิ์ชุดสิทธิประโยชน์	มีการประเมินประสิทธิภาพหรือผลสัมฤทธิ์ชุดสิทธิประโยชน์ และแผนการดำเนินงานชัดเจน แต่ไม่เผยแพร่รายงานให้ประชาชนทราบ	มีการประเมินประสิทธิภาพหรือผลสัมฤทธิ์ชุดสิทธิประโยชน์ และแผนการดำเนินงานชัดเจน แต่เผยแพร่รายงานจำกัด	มีการประเมินประสิทธิภาพหรือผลสัมฤทธิ์ชุดสิทธิประโยชน์ และแผนการดำเนินงานชัดเจน และเผยแพร่รายงานให้ประชาชนทุกกลุ่มทราบ
	2.4 สปสช. พิจารณาและนำข้อเสนอจากเครือข่ายภาคประชาชนไปประกอบการดำเนินงาน	นำข้อเสนอแนะน้อยกว่าร้อยละ 20 ไปดำเนินการต่อ	นำข้อเสนอแนะร้อยละ 20 - 49 ไปดำเนินการต่อ	นำข้อเสนอแนะร้อยละ 50 - 79 ไปดำเนินการต่อ	นำข้อเสนอแนะมากกว่าร้อยละ 80 ไปดำเนินการต่อ

เกณฑ์การให้คะแนนด้านการประเมินกรอบนโยบายและการกำกับองค์กร (II)

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

หัวข้อ	ประเด็น	ความพร้อมด้านการบริหารจัดการ			
		ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
3. ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)	3.1 สปสช.มีกฎระเบียบกำหนดมาตรฐานจริยธรรม และการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และมีระบบประเมินผลการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	ไม่มีกฎระเบียบ	มีกฎระเบียบบางเรื่อง และไม่มีระบบประเมินผล	มีกฎระเบียบ แต่ไม่มีระบบประเมินผล	มีกฎระเบียบ และ มีระบบประเมินผล และ มีการรายงานผล
	3.2 มีปัจจัยที่เอื้อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ไม่เปิดเผยข้อมูล ขาดระบบงดเว้นลงมติ แต่งตั้งแบบเฉพาะกลุ่ม ขาดระบบประเมิรจริยธรรมและประเมินความเสี่ยง	มีปัจจัยที่เอื้อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนทั้งหมด และไม่มีระบบและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน	มีปัจจัยที่เอื้อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน แต่บางส่วนปัจจัยไม่มีระบบและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน	มีปัจจัยที่เอื้อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และมีระบบและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน	ไม่พบปัจจัยที่เอื้อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนทั้งหมด
4. ความโปร่งใส (transparency)	4.1 สปสช.เปิดเผยข้อมูลต่อประชาชนเป็นไปตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	สปสช.ไม่เปิดเผยข้อมูล	สปสช.เปิดเผยข้อมูลเพียงบางส่วนและการเข้าถึงจำกัด	สปสช. เปิดเผยข้อมูลเกือบทุกรายการ ยกเว้นข้อมูลบางรายการและการเข้าถึงจำกัด	สปสช. เปิดเผยข้อมูลครบถ้วนทุกรายการ และไม่จำกัดการเข้าถึง
	4.2 การเผยแพร่ข้อมูลของ สปสช. มีลักษณะที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงมากน้อยเพียงใด	การเผยแพร่ข้อมูลไม่เอื้อต่อการเข้าถึงทั้งหมด	การเผยแพร่ข้อมูลเอื้อต่อการเข้าถึงในระดับต่ำ	การเผยแพร่ข้อมูลเอื้อต่อการเข้าถึงในระดับสูง	การเผยแพร่ข้อมูลเอื้อต่อการเข้าถึงในระดับสูงที่สุด
5. การมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย (public participation)	5.1 คณะกรรมการฯ และ อนุกรรมการต่าง ๆ มีตัวแทนจากหลากหลายกลุ่ม	มีแต่ตัวแทนจากภาครัฐและภาควิชาการหรือวิชาชีพ และไม่มีตัวแทนผู้ให้บริการภาคประชาชนหรือผู้รับบริการ	มีตัวแทนจากภาครัฐ ภาควิชาการหรือวิชาชีพ ผู้ให้บริการ แต่ขาดตัวแทนภาคประชาชนหรือผู้รับบริการ	มีตัวแทนจากภาครัฐ ภาควิชาการหรือวิชาชีพ ผู้ให้บริการ และภาคประชาชนหรือผู้รับบริการ แต่ให้สัดส่วนภาคประชาชนน้อย	มีตัวแทนจากภาครัฐ ภาควิชาการหรือวิชาชีพ ผู้ให้บริการและภาคประชาชนหรือผู้รับบริการและสัดส่วนภาคประชาชนเท่ากันหรือมากกว่า
	5.2 มีกลไกให้ภาคประชาชนหรือผู้รับบริการได้นำเสนอข้อเสนอแนะ	ไม่มี	มีช่องทางหลากหลาย แต่ไม่รายงานผลดำเนินการตามตามข้อเสนอแนะ	มีช่องทางหลากหลาย และรายงานผลดำเนินการตามข้อเสนอแนะ แต่ไม่ต่อเนื่อง	มีช่องทางหลากหลาย และรายงานผลดำเนินการตามข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การให้คะแนนด้านโครงสร้างกฎหมาย (I)

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

หัวข้อ	ประเด็น	ความพร้อมด้านการบริหารจัดการ			
		ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
1. การบริหารจัดการองค์กร	1.1 ทบทวนและประเมินความขัดแย้งหรือความซ้ำซ้อนของกฎหมายภายใน สปสช. ที่อาจมีผลกระทบต่อหลักเกณฑ์การบริหารจัดการภายในองค์กร กฎหมายที่ใช้ในการทบทวนและประเมิน ดังนี้ • พ.ร.บ. หลักประกันสุขภาพ พ.ศ. 2545 มาตรา 26 และ 31 ประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเรื่องโครงสร้างส่วนงานของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2564	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินขัดแย้ง หรือซ้ำซ้อนกัน ส่งผลให้ต้องยกเลิก กฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินขัดแย้ง หรือซ้ำซ้อนกัน ส่งผลให้ต้องแก้ไข กฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินขัดแย้ง หรือซ้ำซ้อนกัน แต่สามารถแก้ไขได้โดยไม่จำเป็นต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมาย แต่ใช้วิธีการอื่นเพื่อแก้ไขปัญหา เช่น การปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานของสำนักงาน สปสช. หรือเจ้าหน้าที่ สปสช. เป็นต้น	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินไม่ขัดแย้ง หรือซ้ำซ้อนกัน และไม่จำเป็นต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมาย
	1.2 ทบทวนและประเมินว่าวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการองค์กรยังคงตรงกับสถานการณ์ปัจจุบันหรือไม่ กฎหมายที่ใช้ในการทบทวนและประเมิน ดังนี้ • พ.ร.บ. หลักประกันสุขภาพ พ.ศ. 2545 มาตรา 26 และ 31 • ประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเรื่องโครงสร้างส่วนงานของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2564	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินมีข้อขัดแย้งกับวัตถุประสงค์เดิมที่ตั้งไว้ จึงทำให้ต้องยกเลิก กฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินมีข้อขัดแย้งกับวัตถุประสงค์เดิมที่ตั้งไว้ จึงทำให้ต้องแก้ไข กฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินมีข้อขัดแย้งกับวัตถุประสงค์เดิมที่ตั้งไว้ แต่ไม่จำเป็นต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง แต่ใช้วิธีการอื่นเพื่อแก้ไขปัญหา	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินไม่มีข้อขัดแย้งกับวัตถุประสงค์เดิมที่ตั้งไว้ ไม่จำเป็นต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมาย
	1.3 ทบทวนและประเมินว่ากฎหมายที่ใช้ในการบริหารจัดการองค์กรสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ กฎหมายที่ใช้ในการทบทวนและประเมิน ดังนี้ • พ.ร.บ. หลักประกันสุขภาพ พ.ศ. 2545 มาตรา 26 และ 31 ประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเรื่องโครงสร้างส่วนงานของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2564	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างเต็มที่ ทำให้ไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่กฎหมายต้องการจำเป็นต้องยกเลิก กฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างเต็มที่ ทำให้ไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่กฎหมายต้องการจำเป็นต้องแก้ไข กฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างเต็มที่ แต่ไม่จำเป็นต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง แต่ใช้วิธีการอื่นเพื่อแก้ไขปัญหา	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินสามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างเต็มที่ และได้ผลลัพธ์ตามที่กฎหมายต้องการ ไม่จำเป็นต้องยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนด้านโครงสร้างกฎหมาย (II)

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

หัวข้อ	ประเด็น	ความพร้อมด้านการบริหารจัดการ			
		ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
2. การบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	2.1 ทบทวนและประเมินความขัดแย้งหรือความซ้ำซ้อนในกฎหมายที่ใช้บริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้การบริหารจัดการมีปัญหา กฎหมายที่ใช้ในการทบทวนและประเมิน ดังนี้ • พ.ร.บ. หลักประกันสุขภาพ พ.ศ. 2545 มาตรา 38 มาตรา 39 มาตรา 40 42 และ 43 • ระเบียบคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติว่าด้วยการงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติพ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม • ประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพ เรื่อง การดำเนินงานและการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และการรับค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขตามนโยบาย 30 บาทรักษาทุกที่ ด้วยบัตรประชาชนใบเดียว พ.ศ. 2567 • ประกาศสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเรื่อง การบริหารงบกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2552 (มาตรการเพื่อรักษาวินัยการเรียกเก็บค่าบริการ ในระบบหลักประกันสุขภาพด้วนหน้า)	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินขัดแย้ง หรือซ้ำซ้อนกัน ส่งผลให้ต้องยกเลิก กฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินขัดแย้ง หรือซ้ำซ้อนกัน ส่งผลให้ต้องแก้ไข กฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินขัดแย้งหรือซ้ำซ้อนกัน แต่สามารถแก้ไขได้โดยไม่จำเป็นต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมาย แต่ใช้วิธีการอื่นเพื่อแก้ไขปัญหา เช่น การปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานของสำนักงาน สปสช. หรือเจ้าหน้าที่ สปสช. เป็นต้น	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินไม่ขัดแย้งหรือซ้ำซ้อนกัน ไม่จำเป็นต้องยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมาย
	2.2 ทบทวนและประเมินว่าวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติยังคงตรงกับสถานการณ์ปัจจุบันหรือไม่ กฎหมายที่ใช้ในการทบทวนและประเมิน ดังนี้ • พ.ร.บ. หลักประกันสุขภาพ พ.ศ. 2545 มาตรา 38 มาตรา 39 มาตรา 40 42 และ 43 • ระเบียบคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติว่าด้วยการงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติพ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม • ประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพ เรื่อง การดำเนินงานและการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และการรับค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขตามนโยบาย 30 บาทรักษาทุกที่ ด้วยบัตรประชาชนใบเดียว พ.ศ. 2567 • ประกาศสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ • เรื่อง การบริหารงบกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2552 (มาตรการเพื่อรักษาวินัยการเรียกเก็บค่าบริการ ในระบบหลักประกันสุขภาพด้วนหน้า)	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินมีข้อขัดแย้งกับวัตถุประสงค์เดิมที่ตั้งไว้ จึงทำให้ต้องยกเลิก กฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินมีข้อขัดแย้งกับวัตถุประสงค์เดิมที่ตั้งไว้ จึงทำให้ต้องแก้ไข กฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินมีข้อขัดแย้งกับวัตถุประสงค์เดิมที่ตั้งไว้ แต่ไม่ต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง แต่ใช้วิธีการอื่นเพื่อแก้ไขปัญหา	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินไม่มีข้อขัดแย้งกับวัตถุประสงค์เดิมที่ตั้งไว้ ไม่ต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมาย
	2.3 ทบทวนและประเมินว่ากฎหมายที่ใช้ในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ กฎหมายที่ใช้ในการทบทวนและประเมิน ดังนี้ • พ.ร.บ. หลักประกันสุขภาพ พ.ศ. 2545 มาตรา 38 มาตรา 39 มาตรา 40 42 และ 43 • ระเบียบคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติว่าด้วยการงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติพ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม • ประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพ เรื่อง การดำเนินงานและการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และการรับค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขตามนโยบาย 30 บาทรักษาทุกที่ ด้วยบัตรประชาชนใบเดียว พ.ศ. 2567 • ประกาศสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง การบริหารงบกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2552 (มาตรการเพื่อรักษาวินัยการเรียกเก็บค่าบริการ ในระบบหลักประกันสุขภาพด้วนหน้า)	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างเต็มที่ ทำให้ไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่กฎหมายต้องการ จำเป็นต้องยกเลิก กฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างเต็มที่ ทำให้ไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่กฎหมายต้องการ จำเป็นต้องแก้ไข กฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างเต็มที่ ทำให้ไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่กฎหมายต้องการ แต่ไม่ต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง แต่ใช้วิธีการอื่นเพื่อแก้ไขปัญหา	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินสามารถบังคับใช้ได้อย่างเต็มที่ และได้ผลลัพธ์ตามที่กฎหมายต้องการ ไม่ต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนด้านโครงสร้างกฎหมาย (III)

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

หัวข้อ	ประเด็น	ความพร้อมด้านการบริหารจัดการ			
		ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
3.กลไกการบริหารจัดการ และอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของคณะกรรมการฯ และอนุกรรมการฯ ชุดต่าง ๆ (I)	3.1 ทบทวนและประเมินความขัดแย้งหรือความซ้ำซ้อนของกฎหมายการกำกับดูแลบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและอนุกรรมการ กฎหมายที่ใช้ในการทบทวนและประเมิน ดังนี้ • พ.ร.บ. หลักประกันสุขภาพ พ.ศ. 2545 มาตรา 18 ถึงมาตรา 23 และมาตรา 50 ถึงมาตรา 53 • ประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม • ประกาศคณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข เรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข ระดับเขตพื้นที่ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2568 • ประกาศคณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข เรื่องการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุขระดับเขตพื้นที่ พ.ศ. 2567 • ระเบียบคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติว่าด้วยการประชุมและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2559 • มติคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 13/2567 วันที่ 2 ธ.ค.67 เรื่องการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหลักประกันสุขภาพระดับเขตพื้นที่	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินขัดแย้ง หรือซ้ำซ้อนกัน ส่งผลให้ต้องยกเลิก กฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินขัดแย้ง หรือซ้ำซ้อนกัน ส่งผลให้ต้องแก้ไขกฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินขัดแย้ง หรือซ้ำซ้อนกัน แต่สามารถแก้ไขได้โดยไม่ต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมาย แต่ใช้วิธีการอื่นเพื่อแก้ไขปัญหา เช่น การปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานของสำนักงาน สปสช. หรือเจ้าหน้าที่ สปสช. เป็นต้น	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินไม่ขัดแย้ง หรือความซ้ำซ้อนกัน ไม่ต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมาย
	3.2 ทบทวนและประเมินว่าวัตถุประสงค์ของกฎหมายการกำกับดูแลบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและอนุกรรมการ ยังมีความเหมาะสมหรือไม่ กฎหมายที่ใช้ในการทบทวนและประเมิน ดังนี้ • พ.ร.บ. หลักประกันสุขภาพ พ.ศ. 2545 มาตรา 18 ถึงมาตรา 23 และมาตรา 50 ถึงมาตรา 53 • ประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม • ประกาศคณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข เรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข ระดับเขตพื้นที่ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2568 • ประกาศคณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข เรื่องการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุขระดับเขตพื้นที่ พ.ศ. 2567 • ระเบียบคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติว่าด้วยการประชุมและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2559 • มติคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 13/2567 วันที่ 2 ธ.ค.67 เรื่องการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหลักประกันสุขภาพระดับเขตพื้นที่	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินมีข้อขัดแย้งกับวัตถุประสงค์เดิมที่ตั้งไว้ จึงทำให้ต้องยกเลิกกฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินมีข้อขัดแย้งกับวัตถุประสงค์เดิมที่ตั้งไว้ จึงทำให้ต้องแก้ไข กฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินมีข้อขัดแย้งกับวัตถุประสงค์เดิมที่ตั้งไว้ แต่ไม่ต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง แต่ใช้วิธีการอื่นเพื่อแก้ไขปัญหา	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินไม่มีข้อขัดแย้งกับวัตถุประสงค์เดิมที่ตั้งไว้ ไม่จำเป็นต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนด้านโครงสร้างกฎหมาย (IV)

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

หัวข้อ	ประเด็น	ความพร้อมด้านการบริหารจัดการ			
		ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
3.กลไกการบริหารจัดการ และอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของคณะกรรมการฯ และอนุกรรมการฯ ชุดต่าง ๆ (II)	3.3 ทบทวนและประเมินว่ากฎหมายที่ใช้ในการบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ กฎหมายที่ใช้ในการทบทวนและประเมิน ดังนี้ • พ.ร.บ. หลักประกันสุขภาพ พ.ศ. 2545 มาตรา 18 ถึงมาตรา 23 และมาตรา 50 ถึงมาตรา 53 • ประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม • ประกาศคณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข เรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข ระดับเขตพื้นที่ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2568 • ประกาศคณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข เรื่องการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุขระดับเขตพื้นที่ พ.ศ. 2567 • ระเบียบคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติว่าด้วยการประชุมและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2559 • มติคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 13/2567 วันที่ 2 ธ.ค.67 เรื่องการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหลักประกันสุขภาพระดับเขตพื้นที่	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างเต็มที่ ทำให้ไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่กฎหมายต้องการ จำเป็นต้องยกเลิกกฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างเต็มที่ ทำให้ไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่กฎหมายต้องการ จำเป็นต้องแก้ไข กฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างเต็มที่ ทำให้ไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่กฎหมายต้องการ แต่ไม่ต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมายรายมาตรา หรือประกาศที่เกี่ยวข้อง แต่ใช้วิธีการอื่นเพื่อแก้ไขปัญหา	กฎหมายที่ใช้ในการประเมินสามารถบังคับใช้ได้อย่างเต็มที่ และได้ผลลัพธ์ตามที่กฎหมายต้องการ ไม่ต้องยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมาย

เกณฑ์การให้คะแนนด้านการบริหารจัดการและการเบิกจ่ายงบประมาณ (I)

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

หัวข้อ	ประเด็น	ความพร้อมด้านการบริหารจัดการ			
		ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
1. การบริหารจัดทำงบประมาณขาขึ้น ในหัวข้อนี้จะแสดงให้เห็นว่าที่มาและกระบวนการให้ได้มาซึ่งงบประมาณโปร่งใสหรือไม่	1.1 สปสช.เปิดเผยที่มาและขั้นตอนการคำนวณงบประมาณขาขึ้นผ่านเว็บไซต์ สปสช. และการเข้าถึงสะดวก	ไม่เปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะหรือผ่านเว็บไซต์ของ สปสช. และประชาชนไม่สามารถเข้าถึงได้	เปิดเผยที่มาและขั้นตอนการคำนวณงบประมาณขาขึ้นต่อสาธารณะ แต่ไม่เปิดเผยผ่านเว็บไซต์ สปสช. เข้าถึงยาก	เปิดเผยที่มาและขั้นตอนการคำนวณงบประมาณขาขึ้นต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ สปสช. เข้าถึงได้ยาก	เปิดเผยที่มาและขั้นตอนการคำนวณงบประมาณขาขึ้นต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ สปสช. เข้าถึงได้ง่ายและสะดวก
	1.2 ขั้นตอนในการนำเสนองบประมาณยุ่งยากหรือซับซ้อนหรือไม่	กระบวนการยุ่งยาก มีขั้นตอนซ้ำซ้อนเกินความจำเป็น สมาชิกในคณะอนุกรรมการที่ทำหน้าที่กลั่นกรองซ้ำกับคณะอื่นมากกว่า 80%	มีกระบวนการที่ซ้ำซ้อนบางส่วน โดยมีสมาชิกคณะอนุกรรมการทำหน้าที่ซ้ำกัน 50–79% และมีการพิจารณาเรื่องเดิมในหลายคณะ	มีกระบวนการกลั่นกรองหลายขั้นตอนแต่แยกบทบาทหน้าที่กันชัดเจน สมาชิกในแต่ละคณะมีความซ้ำกันน้อยกว่า 50% และไม่มีการพิจารณาเรื่องเดิมซ้ำหลายรอบ	กระบวนการชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน ไม่มีสมาชิกซ้ำกันระหว่างคณะกรรมการย่อย และแต่ละคณะมีหน้าที่เฉพาะ ไม่มีการพิจารณาเรื่องซ้ำซ้อนกัน
2. การบริหารจัดทำงบประมาณขาลง	2.1 ความรวดเร็วเฉลี่ยของการโอนค่าบริการ (พิจารณาข้อมูลรายไตรมาส)	โอนตรงเวลาน้อยกว่าร้อยละ 25 ของรายการโอนทั้งหมด	โอนตรงเวลาร้อยละ 25-49 ของรายการโอนทั้งหมด	โอนตรงเวลาร้อยละ 50-74 ของรายการโอนทั้งหมด	โอนตรงเวลาตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป ของรายการโอนทั้งหมด

เกณฑ์การให้คะแนนด้านการบริหารจัดการและการเบิกจ่ายงบประมาณ (II)

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

หัวข้อ	ประเด็น	ความพร้อมด้านการบริหารจัดการ			
		ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
2. การบริหารจัดทำงบประมาณขาลง	2.2 การตรวจสอบความผิดพลาด (audit) ❑ รวดเร็ว ❑ ถูกต้อง ❑ โปร่งใส	- ไม่มีข้อมูลที่สามารถคำนวณความเร็วได้ - อัตราการเรียกคืนสำเร็จสูงมาก (มากกว่า 75%) - ประกาศย้อนหลังโดยไม่มีการชี้แจง และกระทบต่อการเบิกจ่ายจริง นำมาสู่การพิจารณาล่าช้า	- ระยะเวลาเฉลี่ยช้าเกินเกณฑ์ คือ > 96 ชั่วโมง - อัตราการเรียกคืนสำเร็จสูง (51-75%) - ประกาศย้อนหลังหลายฉบับ ไม่มีคำอธิบายประกอบ นำมาสู่การพิจารณาล่าช้า	- ระยะเวลาเฉลี่ยอยู่ในช่วงที่ยอมรับได้ คือ 73–96 ชั่วโมง - อัตราการเรียกคืนสำเร็จต่ำ (26-50%) - มีบางประกาศที่มีผลย้อนหลัง แต่มีคำอธิบายรองรับ นำมาสู่การพิจารณาล่าช้า	- ระยะเวลาเฉลี่ยในการพิจารณาอยู่ในเกณฑ์ประสิทธิภาพ คือ ≤ 72 ชั่วโมง - อัตราการเรียกคืนสำเร็จต่ำมาก (0-25%) - ประกาศไม่มีผลย้อนหลัง หรือมีเหตุผลชัดเจนในการย้อนหลัง
	2.3 การควบคุมงบประมาณให้เป็นไปตามแนวทางที่วางไว้ โดยเปรียบเทียบงบจ่ายจริงกับงบที่ได้รับจัดสรร	งบที่เบิกจ่ายจริงไม่สอดคล้องกับงบจัดสรร มากกว่า 5 ปีโดยมีความคลาดเคลื่อนมากกว่า ± 15 %	งบที่เบิกจ่ายจริงไม่สอดคล้องกับงบจัดสรร อย่างน้อย 1-4 ปี โดยมีความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ ± 6 – 10%	งบที่เบิกจ่ายจริงไม่สอดคล้องกับงบจัดสรร อย่างน้อย 1-4 ปี โดยมีความคลาดเคลื่อน ≤ ± 5%	งบที่เบิกจ่ายจริงสอดคล้องกับงบจัดสรรและสม่ำเสมอทุกปี โดยความคลาดเคลื่อน ≤ ± 3% ในทุกกองทุน
	2.4 เกณฑ์การจัดสรรงบขาลงเป็นเกณฑ์เดียวกับงบขาขึ้น	ไม่สอดคล้องกัน	สอดคล้องน้อย น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่างบฯ ใช้เกณฑ์ที่สอดคล้องกัน	สอดคล้องปานกลาง ร้อยละ 50-79 ของมูลค่างบฯ ใช้เกณฑ์ที่สอดคล้องกัน	สอดคล้องมาก ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ของมูลค่างบฯ ใช้เกณฑ์ที่สอดคล้องกัน
3. การจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพ	3.1 ประสิทธิภาพของการจัดซื้อจัดจ้าง ❑ การจัดซื้อจัดจ้าง Opened E-bidding ❑ Cost-saving ❑ สปสช.เผยแพร่ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างครบถ้วน	ไม่เปิดเผยข้อมูลใด ๆ ต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์	เปิดเผยข้อมูลร่าง TOR เอกสารประกวดราคา ผลการประกวดราคา ไม่ครบถ้วนต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์	เปิดเผยข้อมูลร่าง TOR เอกสารประกวดราคา ผลการประกวดราคาต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ แต่ไม่เปิดเผยสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง	โอนตรงเวลาตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป ของรายการโอนทั้งหมด

เกณฑ์การให้คะแนนด้านการติดตามคุณภาพบริการสาธารณสุข (I)

หัวข้อ	ประเด็น	ความพร้อมด้านบริหารจัดการ			
		ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
1.การรับเรื่องร้องเรียนจากผู้รับบริการ	1.1 สปสช.มีช่องทางอำนวยความสะดวกต่อการรับเรื่องร้องเรียนให้ผู้รับบริการสิทธิบัตรทองทุกกลุ่ม	ไม่มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียน	มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนจำกัดเฉพาะที่ สปสช.ส่วนกลาง เท่านั้น	มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนผ่าน สปสช.ส่วนกลางและสปสช.เขต เท่านั้น	มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนที่หลากหลายและเหมาะสมต่อเข้าถึงกลุ่มเปราะบางทุกกลุ่ม ได้แก่ ผู้สูงอายุ กลุ่มพิการ และผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตชนบท
	1.2 สปสช.มีระบบประชาสัมพันธ์ช่องทางสายด่วน 1330 ให้ผู้รับบริการสิทธิบัตรทองทุกกลุ่ม	ผู้รับบริการจากกลุ่มตัวอย่างรู้จักบริการสายด่วนสปสช. 1330 ไม่เกินร้อยละ 25	ผู้รับบริการจากกลุ่มตัวอย่างรู้จักบริการสายด่วนสปสช. 1330 ไม่เกินร้อยละ 50 มากกว่า 7 เขตสุขภาพ	ผู้รับบริการจากกลุ่มตัวอย่างรู้จักบริการสายด่วนสปสช. 1330 มากกว่าร้อยละ 50 แต่ไม่เกินร้อยละ 75 มากกว่า 7 เขตสุขภาพ	ผู้รับบริการจากกลุ่มตัวอย่างรู้จักบริการสายด่วนสปสช. 1330 มากกว่าร้อยละ 75 ทุกเขตสุขภาพ
2.การจัดการเรื่องร้องเรียน	2.1 สปสช.ประสานงานยังหน่วยบริการเพื่อแก้ไขเรื่องร้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	เรื่องร้องเรียนไม่ได้รับการประสานงานส่งต่อข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหา	สปสช.ประสานงานได้ทันเวลาเพียงร้อยละ 25 เพื่อพิจารณาจากระดับความเร่งด่วนในแต่ละกรณี	สปสช.ประสานงานได้ทันเวลาเพียงร้อยละ 50 เพื่อพิจารณาจากระดับความเร่งด่วนในแต่ละกรณี	สปสช.ประสานงานได้ทันเวลาเกินร้อยละ 75 เพื่อพิจารณาจากระดับความเร่งด่วนในแต่ละกรณี นอกจากนี้การประสานงานทำได้ดีขึ้นต่อเนื่องทุกปีงบประมาณ
	2.2 สปสช.มีช่องทางติดตามความคืบหน้าและแจ้งข้อยุติกับผู้รับบริการ	สปสช.ไม่มีแนวทางการแจ้งผลเรื่องร้องเรียนกลับไปยังผู้รับบริการ และผู้รับบริการไม่สามารถทราบสถานะเรื่องร้องเรียนได้อย่างเป็นระบบ	สปสช.มีแนวทางการแจ้งผลลัพธ์แก่ผู้รับบริการ แต่ไม่มีระบบติดตามความคืบหน้าแบบ real-time ผู้รับบริการต้องโทรติดตามเรื่องร้องเรียนด้วยตนเอง	สปสช.มีระบบการติดตามและแจ้งผลการดำเนินการแก่ผู้รับบริการ ระบบ real-time ถูกเริ่มนำมาใช้แต่ยังไม่สมบูรณ์ทุกเขตสุขภาพ	สปสช.มีระบบการติดตามความคืบหน้าแบบ real-time ผู้รับบริการได้รับการแจ้งผลสถานะอย่างต่อเนื่องและสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยไม่ต้องติดตามเอง

เกณฑ์การให้คะแนนด้านการติดตามคุณภาพบริการสาธารณสุข (II)

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

หัวข้อ	ประเด็น	ความพร้อมด้านบริหารจัดการ			
		ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
2.การจัดการเรื่องร้องเรียน	2.3 สปสช.หาข้อยุติเรื่องร้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	เรื่องร้องเรียนทุกประเภทได้รับการแก้ไขได้ทันเวลาไม่เกินร้อยละ 25 เมื่อพิจารณาจากระดับความเร่งด่วน	เรื่องร้องเรียนทุกประเภทได้รับการแก้ไขได้ทันเวลาไม่เกินร้อยละ 50 เมื่อพิจารณาจากระดับความเร่งด่วน	เรื่องร้องเรียนอย่างน้อย 2ประเภทได้รับการแก้ไขได้ทันเวลาเกินร้อยละ 50 เมื่อพิจารณาจากระดับความเร่งด่วน	เรื่องร้องเรียนทุกประเภทได้รับการแก้ไขได้ทันเวลามากกว่าร้อยละ 75 เมื่อพิจารณาจากระดับความเร่งด่วนและการจัดการเรื่องร้องเรียนทำได้ดีขึ้นต่อเนื่องทุกปีงบประมาณ
3. กลไกการติดตามบริการสาธารณสุขและการใช้บัตรทอง	3.1 มาตรฐานการรักษาพยาบาล (มาตรา 57 3.2 ผู้รับบริการถูกเรียกเก็บค่าบริการ 3.3 ผู้รับบริการไม่ได้รับบริการตามสิทธิบัตรทอง 3.4 ผู้รับบริการไม่ได้รับความสะดวกในการรักษา	อัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยสะสม (CAGR) มากกว่าร้อยละ 50 แนวโน้มการเกิดปัญหาเดิมซ้ำเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง แสดงถึงการขาดกลไกการจัดการปัญหาที่มีประสิทธิภาพ หน่วยบริการหรือเขตสุขภาพยังไม่สามารถนำข้อร้องเรียนไปใช้ปรับปรุงบริการได้อย่างเป็นระบบ อาจบ่งชี้ถึงความล้มเหลวในการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเดิมซ้ำ	อัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยสะสม (CAGR) มากกว่าร้อยละ 25 แต่ไม่เกินร้อยละ 50 แนวโน้มการเกิดปัญหาเดิมซ้ำยังคงเพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง สะท้อนว่าการดำเนินการของหน่วยบริการหรือเขตสุขภาพยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ แม้จะมีการดำเนินการบางส่วนแต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาในเชิงระบบได้อย่างเป็นรูปธรรม	อัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยสะสม (CAGR) มากกว่าร้อยละ 0 แต่ไม่เกินร้อยละ 25 แนวโน้มการเกิดปัญหาเดิมซ้ำยังเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่ในอัตราที่ชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับช่วงก่อนหน้า แสดงถึงความพยายามของหน่วยบริการหรือเขตสุขภาพในการตอบสนองต่อข้อร้องเรียนและเริ่มมีการปรับปรุงระบบบริการ แม้จะยังไม่สามารถควบคุมปัญหาได้ทั้งหมด	อัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยสะสม (CAGR) น้อยกว่าร้อยละ 0 แนวโน้มการเกิดปัญหาเดิมซ้ำลดลงเมื่อเทียบกับช่วง 3 ปีก่อนหน้า สะท้อนว่าหน่วยบริการหรือเขตสุขภาพได้นำข้อร้องเรียนไปใช้ปรับปรุงบริการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันไม่ให้ปัญหาเดิมเกิดซ้ำได้จริง

เกณฑ์การให้คะแนนด้านระบบสารสนเทศและการจัดการข้อมูล

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข TDRI THAILAND DEVELOPMENT RESEARCH INSTITUTE

หัวข้อ	ประเด็น	ความพร้อมด้านการบริหารจัดการ			
		ต่ำที่สุด	ต่ำ	สูง	สูงที่สุด
1. การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	1.1 สปสช. มีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตาม PDPA และมาตรฐานสากล	ไม่มีมาตรการตาม PDPA	มีมาตรการตาม PDPA กำหนด แต่ยังบกพร่องบางประการ หรือเจ้าหน้าที่บางส่วนยังไม่เข้าใจ PDPA หรือได้รับการประเมินว่ามีความเสี่ยงด้านข้อมูลส่วนบุคคลรั่วไหลสูง	มีมาตรการตาม PDPA กำหนด ได้รับการประเมินว่ามีความเสี่ยงด้านข้อมูลส่วนบุคคลรั่วไหลต่ำ	มีมาตรการตาม PDPA ได้รับการประเมินว่ามีความเสี่ยงด้านข้อมูลส่วนบุคคลรั่วไหลต่ำ รับทราบกระบวนการจัดการในกรณีที่มีการรั่วไหล มีมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสากลอื่นๆ
	1.2 ระบบความปลอดภัยในการเผยแพร่และส่งต่อข้อมูล (data sharing standard and security)	ไม่มีมาตรการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคล เมื่อมีการเผยแพร่หรือส่งต่อข้อมูล	มีมาตรการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลเมื่อมีการเผยแพร่หรือส่งต่อข้อมูล แต่ขาดการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลจากการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต	มีมาตรการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลที่ดี แต่ยังขาดการติดตามหรือการตรวจสอบความปลอดภัยเป็นระยะในการส่งต่อข้อมูลให้กับบุคคลภายนอก	มีมาตรการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลที่เข้มงวด มีระบบการตรวจสอบและการเข้ารหัสเมื่อมีการส่งข้อมูลให้กับบุคคลภายนอก
2. นโยบายการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อประโยชน์สาธารณะ	2.1 สปสช. มีนโยบายใช้ประโยชน์ข้อมูล เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของ สปสช. (data-driven management)	ไม่มีนโยบายหรือแผนปฏิบัติการเพื่อใช้ประโยชน์ข้อมูลในการพัฒนากระบวนการทำงาน	มีนโยบายหรือแผนปฏิบัติการเพื่อใช้ประโยชน์ข้อมูล แต่บุคลากรของ สปสช. ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้งานให้เกิดประโยชน์	มีนโยบายหรือแผนปฏิบัติการเพื่อใช้ประโยชน์ข้อมูล และ มีการนำมาใช้งานในระดับปฏิบัติเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของ สปสช.	มีนโยบายหรือแผนปฏิบัติการเพื่อใช้ประโยชน์ข้อมูลในการทำงานและสปสช. เขต และหน่วยบริการ มีการนำมาใช้งานในระดับปฏิบัติตลอดจนมีแนวทางใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของ สปสช.
	2.2 สปสช. มีนโยบายเชื่อมต่อหรือเผยแพร่ข้อมูลเพื่อประโยชน์สาธารณะ เช่น เพิ่มความสะดวกในการรับการรักษาพยาบาล เผยแพร่ข้อมูลการประโยชน์ต่อการวิจัย	ไม่มีนโยบายหรือแผนปฏิบัติการเพื่อเชื่อมต่อข้อมูล	มีนโยบายหรือแผนปฏิบัติการเพื่อเชื่อมต่อข้อมูล แต่ไม่ยังไม่ได้ดำเนินการใด ๆ	มีนโยบายหรือแผนปฏิบัติการเพื่อเชื่อมต่อข้อมูล แต่กำลังดำเนินการเพื่อให้เกิดการเชื่อมต่อข้อมูล	มีนโยบายหรือแผนปฏิบัติการเพื่อเชื่อมต่อข้อมูล และเชื่อมต่อข้อมูลจนเห็นผลสำเร็จ